НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ
КАФЕДРА ПЕДІАТРІЇ №1

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор закладу вищої освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця з науково-педагогічної та навчальної роботи, д. мед.н., професор
_____ Олег Власенко
«28» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами, в тому числі виробнича лікарська практика (професійне навчання), дитячі та дитячі інфекційні хвороби»

Освітній рівень: другий (магістерський)
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 222 «Медицина»
Освітня програма: Освітньо-професійна програма «Медицина»

2026 - 2027 навчальний рік

РОЗРОБНИКИ робочої навчальної програми (РНП) навчальної дисципліни «Педіатрія в тому числі виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі хвороби» для студентів за спеціальність 222 четвертого року навчання медичного факультету ННІМ, ФПЛЗСУ, ФПІГ.

Березенко В.С. - д.мед.н., професор, завідувач кафедри педіатрії 1

Волосовець О.П. - член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор, завідувач кафедри педіатрії 2

Виговська О.В., д.мед.н., професор, завідувачка кафедри дитячих інфекційних хвороб,

Балацька Н.І. - д.мед.н., професор, професор кафедри педіатрії №1

Боброва В.І. - д.мед.н., професор, професор кафедри педіатрії №1

Починок Т.В. - д.мед.н., професор, професор кафедри педіатрії №1

Кривопустов С.П. - д.мед.н., професор, професор кафедри педіатрії №2

Горобець Н.І. - к.мед.н., доцент, доцент кафедри педіатрії №1

Левадна Л.О. - к.мед.н., доцент, доцент кафедри педіатрії №1

Прощенко Ю.І. – к.мед.н., доцент кафедри педіатрії №1

Крамарьов С.О., д.мед.н., професор кафедри дитячих інфекційних хвороб,

Кириця Н.С., к.мед.н., доцент кафедри дитячих інфекційних хвороб,

Шадрін В.О., к.мед.н., доцент кафедри дитячих інфекційних хвороб.

Робоча програма навчальної дисципліни «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами в тому числі виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі, дитячі інфекційні хвороби», модуля «Педіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі хвороби» в складі ОК 30. «Педіатрія» для студентів 6 курсу Навчально-наукового інституту медицини.

Обговорена та затверджена на засіданні кафедри педіатрії № 1

Протокол №1 від 28.08.2026 року

завідувач кафедри, професор _____Березенко В.

Обговорена та затверджена на ЦМК з педіатричних дисциплін

Протокол № 1 від 28.08. 2026 року

голова ЦМК, професор_____Починок Т.

Гарант освітньої програми, декан медичного факультету №1

професор _____Мельник В.

Начальник відділу навчально-методичної роботи, ліцензування та акредитації,

PhD, доцент_____Кучеренко І.

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 15,5</td><td>Галузь знань
22 «Охорона здоровя»
(шифр і назва)</td><td>Нормативна</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість годин - 465</td><td rowspan="6">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
II (магістрський)</td><td>Лекції – 20 годин</td></tr>
<tr><td>Практичні заняття - 230 годин</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 30
самостійної роботи студента – 30</td><td>Виробнича лікарська практика – 30 годин</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота
185 год.</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання: - курація хворих, написання та захист академічної історії хвороби</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:
Перевідний залік</td></tr>
</table>

Примітка: 1 практичне заняття = 5 годин.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить **(%):50% : 50%.**

Робоча програма навчальної дисципліни «Педіатрія в тому числі дитячі інфекційні хвороби, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі та дитячі інфекційні хвороби» складена відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» затвердженого Наказом МОН України No1197 від 08.11.2021 року (222-Medytsyna.mahistr.09.11.pdf (mon.gov.ua)) та ОПП «Медицина».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія в тому числі дитячі інфекційні хвороби, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі та дитячі інфекційні хвороби» є найбільш поширені хвороби дитячого віку.

Кінцевий контроль проводять у формі перевідного заліку – модуль 1 (4 курс, 7-8 семестри), модуль 2 (5 курс, 9-10 семестри) і підсумкового контролю – модуль 3 (6 курс, 11-12 семестри). Оцінка результатів складання підсумкового контролю здійснюється за 200-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та національною шкалою і відображається у відповідних відомостях.

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно–трансферної системи.

Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Педіатрія в тому числі дитячі інфекційні хвороби, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі та дитячі інфекційні хвороби» є набуття загальних та фахових компетенцій для досягнення програмних результатів навчання з найбільш поширених соматичних захворювань у дітей на основі знань вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму, анатомії людини, нормальної фізіології, гістології, цитології та ембріології, біологічної та біоорганічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, патоморфології, патофізіології, фармакології, радіології.

Формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей:*

- *інтегральні:*

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- *загальні:*

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК7. Здатність працювати в команді.
ЗК8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК11.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК12.Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК13.Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
ЗК14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- *спеціальні (фахові, предметні):*

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.
ФК7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
ФК8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ФК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ФК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
ФК17.Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
ФК 21.Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
ФК 24.Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами.
ФК 25.Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії, основаній на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини;
- застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності;
- дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності;
- використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності;

- аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і не стандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності;
- здійснювати професійне спілкування сучасною українською мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела;
- дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді;
- аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

Програмні результати навчання для дисципліни

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за 11 списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 12. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 13. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 15. Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров’я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію

ПРН 23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров`я людини для оцінки стану захворюваності населення.

ПРН 24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров’я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

ПРН 28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров’я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

ПРН 29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем

професійних щеплень, як обов‘язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

Матриця компетентностей

ОК 30.	**ІК**	**ЗК 1-8**	**ЗК 10-15**	**ФК 1-11**	**ФК 13-14**	**ФК 16**	**ФК 21**	**ФК 23-25**
	+	+	+	+	+	+	+	+

ПРН	**1-10**	**12-14**	**17-21**	**23-27**	**29**
	+	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Класифікація компетентностей за НРК	**Знання** **Зн1** Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень **Зн2** Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	**Уміння/Навички** **Ум1** Спеціалізовані уміння/ навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур **Ум2** Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мульти-дисциплінарних контекстах **Ум3** Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	**Комунікація** **К1** Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються **К2** Використання іноземних мов у професійній діяльності	**Відповідальність і автономія** **АВ1** Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів **АВ2** Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів **АВ3** Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономі
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	**Зн1**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	**Зн1**	**Ум 3**	**К2**	**АВ3**
ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	**Зн1**	**Ум2**	**К1**	**АВ1**
ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	**Зн2**	**Ум2**	**К2**	**АВ2**
ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	-	**Ум3**	-	**АВ2**
ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	**Зн1**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.	**Зн1**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ3**
ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	**Зн2**	**Ум2**	**К2**	**АВ2**
ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	**Зн2**	**Ум3**	**-**	**АВ3**
ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	**Зн2**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободлюдини і громадянина в Україні.	**Зн1**	**Ум2**	**К1**	**АВ3**
ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	**Зн2**	**Ум3**	**-**	**АВ3**

1	2	3	4	5
Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ2**
ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	**Зн2**	**Ум3**	**-**	**АВ1**
ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	**Зн2**	**Ум3**	**-**	**АВ2**
ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	**Зн2**	**Ум2**	**К1**	**АВ1**
ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.	**Зн2**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ФК 9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	**Зн2**	**Ум2**	**К1**	**АВ2**
ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	**Зн1**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей				
	Загальні компетентності	Фахові компетентності		
обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.				
ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	Зн2	Ум2	К1	АВ2
ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	Зн2	Ум1	К1	АВ1
ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Зн2	Ум3	К2	АВ2
ФК 23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.	Зн2	Ум3	К2	АВ3
ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Зн1	Ум2	К1	АВ1
ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.	Зн2	Ум2	К2	АВ3

ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2				+		+			+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	
ПРН 3	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+							+				+	+	+	+
ПРН 4			+	+																							+				+	
ПРН 5	+	+	+			+	+								+	+	+				+	+			+			+			+	
ПРН 6	+	+	+			+	+	+							+	+	+				+	+			+			+			+	
ПРН 7								+							+	+												+			+	
ПРН 8			+	+															+	+	+	+	+	+	+						+	
ПРН 9															+	+				+	+	+		+								
ПРН 10				+														+	+												+	
ПРН 12				+											+	+	+			+	+	+										
ПРН 13			+					+			+				+						+	+	+	+	+							
ПРН 14					+		+	+							+						+				+					+		
ПРН 17													+	+							+				+							
ПРН 18																										+	+					
ПРН 19																											+					
ПРН 20									+	+																						
ПРН 21		+							+																							
ПРН 23																											+					
ПРН 24						+																							+			
ПРН 25					+	+																	+				+					

ПРН 26		+						+																						
ПРН 27					+	+	+	+						+											+				+		
ПРН 29													+	+												+	+				

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педіатрія в тому числі дитячі інфекційні хвороби, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі та дитячі інфекційні хвороби» є:

- Засвоєння основних теоретичних знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів, даних лабораторно-інструментальних методів досліджень, лікування, профілактики та прогнозу найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.
- Оволодіння основними практичними навичками та вміннями діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при найбільш поширених соматичних захворюваннях дитячого віку.
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворою дитиною та особами, які здійснюють догляд за дитиною, а також формування принципів фахової субординації в педіатрії.

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль є контрольними заходами, які проводяться в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця (далі НМУ) для визначення відповідності рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне корегування освітнього процесу за відповідними напрямами підготовки та спеціальностями НМУ.

За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали згідно шкали (розподілу), що передбачена робочою навчальною програмою. У випадку, якщо під час формування середньої арифметичної традиційної оцінки за заняття студент отримує «2», то дана оцінка конвертується у 0 балів.

Результати контролю рівня знань, кожної складової заняття, зокрема, тестів оцінюють згідно даної шкали:

59 % та менше правильних відповідей – оцінка «2»

60-74% правильних відповідей – оцінка «3»

75-89% правильних відповідей – оцінка «4»

90-100%) правильних відповідей – оцінка «5».

Критерії оцінювання

Оцінка «5» ставиться, якщо студент:

1. виконав роботу без помилок і недоліків;

2. допустив не більше одного недоліку.

Оцінка «4» ставиться, якщо студент виконав роботу повністю, але допустив в ній:

1. не більше однієї негрубої помилки і одного недоліку;

2. не більше двох недоліків.

Оцінка «3» ставиться, якщо студент правильно виконав не менше половини роботи або допустив:

1. не більше двох грубих помилок або не більше однієї грубої і однієї негрубої помилки і одного недоліку;

2. не більше двох-трьох негрубих помилок або однієї негрубої помилки і трьох недоліків;

3. за відсутності помилок, але за наявності чотирьох-п’яти недоліків.

Оцінка «2» ставиться, якщо студент:

1. допустив число помилок (недоліків), які перевищують критерії, при яких може бути виставлена оцінка «3».

2. якщо правильно виконав менше половини завдань;

3. не приступив до виконання завдань;

4. правильно виконав не більше 10% всіх завдань.

Кінцевий контроль проводять у формі перевідного заліку – модуль 1 (4 курс, 7-8 семестри), модуль 2 (5 курс, 9-10 семестри) і підсумкового контролю – модуль 3 (6 курс, 11-12 семестри). Оцінка результатів складання підсумкового контролю здійснюється за 200-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та національною шкалою і відображається у відповідних відомостях.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Педіатрія в тому числі виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі хвороби» (4 курс)

Основний курс – 3,5 кредита\105 годин

Лекцій -10 год; Практичних занять - 50 год., СРС – 45 год.

Змістовий модуль 1. Педіатрія

Тема 1. Рахіт. Спазмофілія. Гіпервітаміноз D. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування рахіту. Профілактика рахіту. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика спазмофілії, невідкладна допомога та прогноз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика гіпервітамінозу D, невідкладна допомога та прогноз.

Тема 2. Гострі бронхіти. Пневмонії. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту та рецидивуючого кашлю у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Вікові особливості перебігу пневмоній. Прогноз. Діагностика та невідкладна допомога при дихальній недостатності у дітей.

Тема 3. Алергічні захворювання у дітей: бронхіальна астма, атопічний дерматит, харчова алергія. Визначення, фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми, класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз. Невідкладна допомога при важкому нападі БА. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика атопічного дерматиту у дітей, прогноз. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика харчової алергії у дітей, прогноз. Вікові особливості перебігу алергічних захворювань. Клініка та невідкладна допомога при алергічних реакціях (набряк Квінке, кропив’янка, синдром Стівенса-Джонсона, синдром Лайєлла).

Тема 4. Найбільш поширені вроджені вади серця. Етіологія найбільш поширених ВВС у дітей. Класифікація вад серця, гемодинаміка при найбільш поширених ВВС у дітей (ВАП, дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції магістральних судин.). Діагностика

найбільш поширених ВВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених ВВС у дітей. Консервативне лікування. Показання до кардіохірургічного лікування. Лікування серцевої недостатності.

Тема 5. Запальні захворювання серця. Гостра ревматична лихоманка. Кардити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Гостра ревматична лихоманка у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, діагностичні критерії, клініка, діагностика, критерії активності, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.

Тема 6. Ювенільний ідіопатичний артрит (ЮІА). Реактивні артропатії. Ювенільний ідіопатичний артрит: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, критерії активності, лікування, реабілітація, прогноз. Реактивні артропатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Тема 7. Педіатричні розлади взаємодії між кишечником і головним мозком (Rome V). Визначення, класифікація, етіологія, патофізіологічні механізми розвитку, клініка, діагностика, лікування: функціональна диспепсія, синдром подразненого кишечника, синдром абдомінального болю — не уточнений, синдром біліарного болю.

Тема 8. Запальні захворювання шлунка, кишечника, гепатобіліарної системи. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, реабілітація, прогноз: пептична виразка, ВК, ХК, автоімунні захворювання печінки та жовчних шляхів (АІСХ – автоімунний склерозуючий холангіт, ПСХ – первинний склерозуючий холангіт, АГ – автоімунний гепатит).

Тема 9. Інфекції сечової системи. Пієлонефрит. Гломерулонефрит. Хронічна ниркова недостатність. Визначення, класифікація інфекцій сечової системи у дітей, диференціальна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз циститів у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз пієлонефритів у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз гломерулонефриту у дітей. Хронічна ниркова недостатність: фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Змістовий модуль 2. Виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі хвороби

Тема 10. Принципи організації надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні. Вивчення структури та організації роботи лікарні, обсягу і форм роботи лікаря-ординатора терапевтичного відділення. Опитування (скарги, анамнез) і об'єктивне клінічне (фізикальне) обстеження хворих при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці

Тема 11. Трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження в клініці педіатричного відділення.

Тема 12. Обґрунтування та формулювання діагнозу при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці

Тема 13. Лікування, первинна і вторинна профілактика при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці

Тема 14. Надання невідкладної допомоги при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці. Принципи етики та деонтології в практиці лікаря педіатричного відділення.

Модуль 2
Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами
(5 курс)
Основний курс – 4,5 кредита/135 годин
Лекцій -10 год; Практичних занять - 80 год., СРС – 45 год.

Змістовий модуль 1. Неонатологія

Тема 1. Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною.

Показники якості надання медичної допомоги новонародженим дітям: перинатальна смертність, неонатальна захворюванність та смертність. Регіоналізація перинатальної допомоги. Протокол медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною: послідовність дій при здійсненні медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною в пологовій залі, десять кроків теплового ланцюжка, оцінка загального стану дитини за шкалою Апгар, схема первинного лікарського огляду новонародженого, догляд за пуповиною, пуповинним залишком, пупковою ранкою, профілактика геморагічної хвороби новонародженого, вакцинація новонароджених, скринінгове обстеження новонароджених.

Тема 2. Передчасно народжені діти. Діти малі до гестаційного віку.

Критерії визначення недоношеності. Оцінка морфологічної та нейро-функціональної зрілості передчасно народжених дітей (за шкалою Балард). Патологічні стани, характерні для передчасно народжених дітей. Принципи надання лікувально-профілактичної допомоги. Особливості ентерального та парентерального харчування передчасно народжених дітей. Екстрена допомога при невідкладних станах: гіпотермії, гіпоглікемії, апное. Затримка внутрішньоутробного розвитку: причини, клінічні варіанти, особливості ранньої неонатальної адаптації.

Тема 3. Асфіксія новонародженого. Пологова травма.

Асфіксія при народженні: визначення, причини, класифікація, критерії діагностики. Початкова, реанімаційна та післяреанімаційна допомога новонародженій дитині. Показання, протипоказання, ускладнення та етапи проведення лікувальної гіпотермії

Пологова травма: чинники з боку матері та плода, типові прояви різних видів пологових травм (ушкоднення м'яких тканин, парези, паралічі, преломи кісток, внутрішньочерепні крововиливи). Сучасні методи діагностики внутрішньочерепних крововиливів.Принципи лікування різних видів пологових травм.

Тема 4. Респіраторний дистрес-синдром новонароджених (РДС). Пневмонія новонароджених.

Респіраторний дистрес-синдром новонароджених: визначення, чинники ризику, патогенез, клінічні ознаки, методи діагностики, диференційна діагностика. Принципи лікування: стабілізація стану при народженні, сурфактантзамісна терапія, методи респіраторної підтримки. Антенатальна стероїдна профілактика.

Пневмонії новонароджених: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, особливості перебігу пневмонії у передчасно народжених. Принципи антибіотикотерапії пневмоній новонароджених.

Тема 5. Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН). Геморагічний синдром у новонароджених.

Гемолітична хвороба новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініко-лабораторні критерії різних форм захворювання, диференціальна діагностика. Фототерапія: механізм дії, правила проведення, ускладнення. Операція замінного переливання крові: показання, технка проведення, ускладнення. Специфічна профілактика гемолітичної хвороби новонародженого. Прогноз. Клінічні прояви індукованої білірубіном неврологічної дисфункції.

Причини геморагічного синдрому у новонароджених. Геморагічна хвороба новонароджених: визначення, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, невідкладна допомога, профілактика.

Тема 6. Внутрішньоутробні інфекції новонароджених (TORCH – інфекції).

TORCH–інфекції новонароджених: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 7. Бактеріальні інфекції новонароджених. Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірно-жирової клітковини новонароджених, за¬хво¬рю¬вання пупкового канатику, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Сепсис новонароджених: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Змістовий модуль 2. Хвороби системи крові у дітей

Тема 8. Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу).

Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 9. Геморагічні захворювання у дітей.

Класифікація порушень системи гемостазу. Причини та фактори ризику виникнення геморагічних захворювань у дітей (гемофілія, ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура, геморрагічний васкуліт). Основні ланки патогенезу геморагічних захворювань у дітей. Класифікація геморагічних захворювань у дітей. Типові елементи висипу при різних типах геморагічних захворювань. Клінічні прояви геморагічного синдрому при різних геморагічних захворювань. Диференційна діагностика геморагічних захворювань у дітей. Критерії лабораторної діагностики геморагічних захворювань. Принципи лікування та профілактики гемофілії, ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура, геморрагічного васкуліту. Невідкладна допомога при кровотечах у дітей.

Тема 10. Лейкемії та лімфоми у дітей.

Гемобластози, визначення, класифікація, етіологія і патогенез. Гострі лейкемії у дітей: клінічні варіанти перебігу, діагностика, диференціальна діагностика. Принципи лікування лейкемії, ускладнення цитостатичної терапії. Прогноз. Лімфоми у дітей: клініка, діагностика, диференціальна діагностика, принципи лікування, прогноз.

Змістовий модуль 3. Хвороби ендокринної системи у дітей

Тема 11. Цукровий діабет у дітей.

Типи порушення глікемії при цукровому діабеті у дітей. Етіологія, пускові чинники виникнення, патогенетичні механізми розвитку, стадії розвитку, клініко-лабораторні прояви цукрового діабету 1 типу у дітей. Особливості клінічного перебігу ЦД в залежності від віку. Диференціальна діагностика цукрового діабету 1 типу, 2 типу та MODY діабету у дітей. Принципи терапії цукрового діабету. Дієтотерапія, система хлібних одиниць в харчуванні хворих на ЦД. Інсулінотерапія цукрового діабету 1 типу: групи препаратів інсуліну, способи його застосування, добова потреба в інсуліні у дітей в різні періоди перебігу захворювання. Діабетичний кетоацидоз та кетоацидотична кома у дітей: причини виникнення, клініко-лабораторні прояви, принципи терапії. Гіпоглікемія та гіпоглікемічна кома у дітей: причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Диференціальна діагностика гіпоглікемічної та кетоацидотичної коми у дітей та підлітків. Довготривалі ускладнення цукрового діабету 1типу в підлітковому віці.

Тема 12. Захворювання щитовидної залози у дітей.

Найпоширеніші порушення та захворювання щитовидної залози у дітей. Методи діагностики захворювань щитоподібної залози. Стани, пов'язані з підвищеним рівнем ТТГ. Причини гіпотиреоідизму у дітей та етіологія вродженого гіпотиреозу. Діагностика вродженого гіпотиреозу: симптоми та скринінгове тестування. Лікування та прогноз при вродженому гіпотиреозі. Набутий гіпотиреоз, причини виникнення, клініка, діагностика, лікування. Діагностичні критерії хвороби Хашимото. Ендемічний зоб, діагностика, лікування, прогноз. Основні клінічні прояви та діагностика хвороби Грейвса. Лікування хвороби Грейвса у дітей. Тиреотоксичний криз, причини виникнення, клініка, невідкладна допомога. Діагностика та лікування раку щитоподібної залози у дітей.

Тема 13. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей.

Етіологія, патогенез, клінічна картина, методи діагностики, диференційна діагностика, лікування та профілактика гіпофізарного нанізму, нецукрового діабету, гіпогонадизму, крипторхізму, передчасного статевого дозрівання, затримки статевого дозрівання, синдрому Тернера, Клайнфельтера, овотестикулярного порушення формування статі, вродженої гіперплазії кори надниркових залоз, ожиріння у дітей.

Змістовний модуль 4. Дитячі інфекційні хвороби

Тема 1. Кір. Краснуха. Вітряна віспа. Оперізуючий герпес.

Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка типових форм, ускладнення. Вроджена краснуха. Принципи лікування. Специфічна профілактика. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 2. Скарлатина. Псевдотуберкульоз.

Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка типових форм, ускладнення. Принципи лікування. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 3. Дифтерія. Інфекційний мононуклеоз.

Етіологія, епідеміологія, патоморфологічні особливості різних форм. Класифікація, клініка типових форм та ускладнень. Діагностика. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 4. Кашлюк. Паротитна інфекція.

Етіологія. Епідеміологія. Класифікація. Клініко-патогенетичні особливості різних форм. Ускладнення. Діагностка. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 5. Гострі кишкові інфекції (шигельоз, сальмонельоз, ешерихіози, кишковий єрсиніоз, ротавірусна інфекція).

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка типових форм у дітей різного віку. Ускладнення. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Тема 6. Вірусні гепатити А, В, С, D та інші

Етіологія, епідеміологічні особливості, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Тема 7. Менінгококова інфекція.

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Ускладнення. Діагностика. Наслідки. Принципи лікування

Тема 8. Поліомієліт. Ентеровірусна інфекція.

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Діагностика. Наслідки. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 9. Гострі респіраторні вірусні інфекції (грип, парагрип, аденовірусна, респіраторно-синцитіальна, риновірусна інфекція, Covid-19)

Етіологія, епідеміологічні особливості, патогенез. Клінічні форми. Ускладнення. Діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Тема 10. ВІЛ/СНІД у дітей. СНІД-опортуністичні інфекції (пневмоцистна, кандидозна, криптококозна інфекція та інші).

Епідеміологічні особливості у дітей. Клініко-лабораторна діагностика СНІД-опортуністичних інфекцій. Принципи лікування. Профілактика вродженої ВІЛ-інфекції.

Тема 11. TORCH-інфекції (токсоплазмоз, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція).

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клініка набутих та вроджених форм. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Модуль 3

Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби,

виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі інфекційні хвороби

Основний курс – 7 кредитів/210 годин

Практичних занять - 130 год., СРС – 80 год.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Тема 1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Екстрена допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при різних клінічних варіантах та ускладненнях перебігу пневмонії у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних клінічних варіантах пневмонії та її ускладненнях. Диференційна діагностика пневмонії у

дітей. Встановлення попереднього діагнозу. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії та її ускладненнях. Екстрена допомога при гострій дихальній недостатності в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості. Профілактика пневмонії та її ускладнень у дітей.

Тема 2. **Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції. Прояви та діагностика алергічних та псевдо алергічних реакцій. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми, набряку Квінке, гострої кропив'янки у дітей**

Провідні клінічні симптоми та синдроми при бронхіальній астмі, бронхіоліті, гострому обструктивному бронхіті у дітей. Особливості перебігу бронхіальної астми у дітей в залежності від ступеню тяжкості та рівня контролю. Дані лабораторних та інструментальних методів досліджень при бронхіальній астмі, бронхіоліті, гострому обструктивному бронхіті та їх ускладненнях. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей різного віку. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу бронхообструктивного синдрому та його ускладненнях у дітей на рівні первинної та спеціалізованої медичної допомоги. Надання невідкладної допомоги при астматичному стані та анафілаксії.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Тема 3. Диференційна діагностика ціанозу, задишки, кардіомегалії при захворюваннях серця у дітей. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.

Диференційна діагностика ціанозу, задишки, кардіомегалії у дітей. Диференціальний діагноз вроджених та набутих вад серця, запальних та незапальних захворювань серця у дітей. Дані лабораторних та інструментальних методів досліджень. Тактика ведення хворого при вроджених та набутих вадах серця, запальних та незапальних захворюваннях серця у дітей. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності.

Тема 4. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс синдромі.

Провідні клінічні симптоми та синдоми при порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей (екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, повній атріовентрикулярній блокаді). Клінічні варіанти перебігу пароксизмальної тахікардії і миготливої аритмії у дітей. Дані інструментальних досліджень при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії та повної атріовентрикулярної блокади. Тактика ведення хворого при порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей. Надання невідкладної допомоги при пароксизмальній тахікардії, МАС-синдромі у дітей.

Тема 5. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини (СЧВ, ЮІА, системна склеродермія, хвороба Кавасакі, вузликовий полі артеріїт тощо)

Провідні клінічні симптоми та синдроми при ювенільному ідеопатичному артриті, системному червоному вовчаку, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, хворобі Кавасакі, вузликовому полі артеріїті та інших системних васкулітах у дітей. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення системних захворювань сполучної

тканини та системних васкулітів у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей. Диференційна діагностика артритів у дітей. Тактика ведення хворих дітей при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах на рівні спеціалізованої та первинної медичної допомоги. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Тема 6. **Диференційна діагностика запальних захворювань шлунка та кишечника у дітей. Синдром абдомінального болю. Тактика лікаря.** Провідні клінічні симптоми та синдроми при захворюваннях шлунка і кишечника у дітей (функціональна диспепсія, функціональний абдомінальний біль, абдомінальна мігрень, синдром дистресу немовляти, синдром подразненого кишечника, ГЕРХ, еозинофільний езофагіт, езофагеальні розлади, пептична виразква, хвороба Крона, виразковий коліт). Клінічні варіанти перебігу захворювань шлунка та кишечника у дітей. Основні причини абдомінального болю у дітей. Лабораторно-інструментальні обстеження дітей з захворюваннями шлунку та кишечника, синдромом абдомінального болю. Дані лабораторних та інструментальних досліджень. Диференційна діагностика при захворюваннях шлунка та кишечника, синдромі абдомінального болю у дітей. Тактика ведення дітей при захворюваннях шлунка та кишечника, синдромі абдомінального болю. Показання до консультації дитячим хірургом при синдромі абдомінального болю у дітей**.**

Тема 7. Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності

Провідні клінічні симптоми та синдроми при захворюваннях гепатобіліарної системи у дітей (біліарний біль, ЖКХ, аутоімунний гепатит, аутоімунний склерозуючий холангіт, хвороба Вільсона, гостра печінкова недостатність). Обстеження та диференціальна діагностика при захворюваннях гепатобіліарної системи у дітей. Клінічні варіанти перебігу при захворюваннях гепатобіліарної системи у дітей. Тактика ведення дитини при захворюваннях гепатобіліарної системи. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності. Профілактика захворювань гепатобіліарної системи у дітей.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Тема 8. Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей. Дисметаболічна нефропатія (кристалурія) у дітей.

Клінічні варіанти перебігу та ускладнення при інфекції сечової системи, дизметаболічних нефропатіях. Дані лабораторних та інструментальних методів досліджень при інфекції сечової системи, дизметаболічних нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей. Диференційна діагностика найбільш поширених інфекцій сечової системи, дизметаболічних нефропатій та спадкових тубулопатій у дітей. Тактика ведення дитини при інфекції сечової системи та їх ускладненнях, дизметаболічних нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей на рівні спеціалізованої та первинної медичної допомоги.

Тема 9. Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту у дітей. Хронічна хвороба нирок. Невідкладна допомога при хронічній нирковій недостатності у дітей.

Стани, пов'язані з гематурією у дітей. Диференційна діагностика гострого постстрептококкового гломерулонефриту у дітей. Стани, пов'язані з протеїнурією у дітей. Диференційна діагностика нефротичного синдрому у дітей. Лікування гломерулонефритів та хронічної хвороби нирок у дітей. Консервативне лікування гострого ушкодження нирок (ГУН) у дітей та покази до діалізу.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 5. Медичне спостереження за здоровими та хворими дітьми на амбулаторному етапі. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Тема 10. Невідкладні стани неонатального періоду. Катамнестичне спостереження за передчасно народженими новонародженими.

Клінічні прояви, діагностика, допомога при основних невідкладних станах неонатального періоду (асфіксія при народженні, апное новонароджених, порушенні терморегуляції, аспірації, неонатальних судомах, гіпоглікемії, синдромі раптової смерті). Початкова та реанімаційна допомога новонародженій дитині. Особливості катамнестичного спостереження за передчасно народженими та дітьми з малою масою при народженні.

Тема 11. Найпоширеніші захворювання, які супроводжуються метаболічними порушеннями та БЕН: муковісцидоз, целіакія, рахіт.

Тема 12. **Блідість у дітей. Лімфоаденопатія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря**

Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Невідкладна допомога при кровотечах. Лімфаденопатії у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Гепатолієнальний синдром у дітей. Блідість у дітей: проблемно-орієнтований підхід в педіатрії. Диференційна діагностика захворювань та станів, які супроводжуються блідістю у дітей, тактика лікаря. Лімфаденопатії, гепатолієнальний синдром у дітей. Диференційна діагностика, тактика лікаря. Показання до консультації дитячим гематологом. Невідкладна допомога при гострій кровотечі у дітей.

Тема 13. Диференційна діагностика хвороб кровоточивості у дітей. Невідкладана допомога при кровотечах

Тема 14. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку. Вакцинація дітей. Невідкладна допомога при лихоманці та фебрильних судомах. Стратегія інтегрованого ведення хвороб дитячого віку та її мета. Загальні ознаки небезпеки стану дитини. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження при кашлі, ускладненому диханні, діареї, проблемах з вухом, болі в горлі, лихоманці, порушеннях живлення та анемії, при наявності ВІЛ-інфекції у дітей від 2-х місяців до 5 років. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження у дітей у віці до 2-х місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією.

Фебрильні судоми невідкладна допомога**.** Лихоманка у дітей: проблемно-орієнтований підхід в педіатрії. Причини та види лихоманки. Диференційна діагностика захворювань, які супроводжуються лихоманкою у дітей. Терапевтичні підходи до лихоманки в дитячому віці. Показання до призначення антипіретиків в педіатрії. Невідкладна допомога при фебрильних судомах.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 6. Виробнича лікарська практика в педіатричному відділенні.

Тема 15. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями травної системи

Тема 16. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями дихальної системи

Тема 17. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями серцево-судинної системи

Тема 18. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями нирок у дітей.

Тема 19. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями ендокринної системи

Змістовний модуль 7. Дитячі інфекційні хвороби. Виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі інфекційні хвороби.

Тема 1. Диференційна діагностика інфекційних захворювань із синдромом екзантеми у дітей.

Провідні клінічні симптоми та варіанти перебігу інфекцій з синдромом екзантеми (кору, краснухи, вітряної віспи, скарлатини, псевдотуберкульозу). Диференційна діагностика синдрому екзантеми при різних інфекційних та неінфекційних захворюваннях. Тактика ведення хворих, організація протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції при захворюваннях з синдромом екзантеми.

Тема 2. Диференційна діагностика та невідкладні стани при крапельних інфекціях у дітей.

Провідні клінічні симптоми та варіанти перебігу дитячих респіраторних інфекцій (дифтерії, інфекційного мононуклеозу, паротитної інфекції, кашлюку). Диференційна діагностика різних форм дитячих респіраторних інфекцій. Диференційна діагностика тонзиліту та крупу при різних інфекційних та неінфекційних захворюваннях. Тактика ведення хворого з синдромом крупу. Невідкладна допомога при крупі. Особливості перебігу апнойної форми кашлюку у дітей. Тактика ведення хворого на кашлюк з метою запобігання виникнення апное. Невідкладна допомога при зупинці дихання у хворих на кашлюк. Організація протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції при дитячих респіраторних інфекціях.

Тема 3. Диференційна діагностика та невідкладні стани при гострих кишкових інфекціях (ГКІ).

Провідні клінічні симптоми та синдроми ГКІ: місцеві (гастрит, ентерит, коліт) та загальні (ексикоз та ураження нервової системи). Клінічні варіанти перебігу шигельозу, сальмонельозу, ешерихіозів, кишкового ієрсиніозу, вірусних діарей у дітей різного віку. Диференційна діагностика ГКІ між собою та із захворюваннями шлунково-кишкового тракту неінфекційного походження. Тактика ведення дітей, хворих на ГКІ (обстеження, показання до госпіталізації, лікування). Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Провідні клінічні симптоми ексикозу та ураження нервової системи при ГКІ у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромах ексикозу та ураження нервової системи. Тактика лікаря загальної практики при діагностиці невідкладних станів при ГКІ у дітей, надання невідкладної допомоги.

Тема 4. Диференційна діагностика та невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей.

Провідні клінічні симптоми та варіанти перебігу менінгококової інфекції. Диференційна діагностика менінгококцемії із захворюваннями, що супроводжуються геморагічною висипкою (геморагічний васкуліт, тромбоцитопенічна пурпура та ін.). Провідні клінічні симптоми бактеріальних та вірусних менінгітів, іх ускладнення та диференційна діагностика. Клініко-лабораторна характеристика первинних та вторинних енцефалітів, їх ускладнення та диференційна діагностика. Тактика ведення хворих на менінгіти та енцефаліти.

Провідні клінічні симптоми септичного шоку при менінгококовій інфекції та набряку-набуханні головного мозку (НГМ) при нейроінфекціях у дітей. Тактика ведення хворих та невідкладна допомога при септичному шоці та НГМ.

Тема 5. Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей.

Провідні клінічні симптоми грипу та ГРВІ у дітей. Диференційна діагностика грипу, парагрипу, аденовірусної, респіраторно-синцитіальної (РС), риновірусної інфекції, COVID-19 та ін. Пандемічний грип, його епідеміологічні та клініко-патогенетичні особливості. Провідні клінічні симптоми невідкладних станів, які спостерігаються при грипі та ГРВІ (гіпертермічний синдром, судомний синдром та гострий обструктивний ларингіт (круп)). Тактика ведення хворих на грип та ГРВІ. Невідкладна допомога при невідкладних станах. Профілактика грипу та ГРВІ у дітей.

Календар профілактичних щеплень. Щеплення за віком. Рекомендовані щеплення. Щеплення за станом здоров'я. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування. Анафілактичний шок, діагностика та невідкладна допомога.

Тема 6. Диференційна діагностика та невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей.

Провідні клінічні симптоми, дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних клінічних варіантах та залежно від збудника ВГ. Диференційна діагностика типових та атипових форм ВГ у дітей. Тактика ведення хворого на вірусний гепатит. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Провідні клінічні симптоми гострої печінкової недостатності при ВГ у дітей. Показники лабораторних та інструментальних досліджень в оцінці ступеня тяжкості та прогнозу перебігу ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Тактика ведення хворого на ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Надання невідкладної допомоги.

ОК 25.4 «Виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі інфекційні хвороби»

Кредит ECTS – 0,5, всього – 15 год., з них аудиторних – 10 год., лекцій – 0 год., СРС – 5 год.

Тема 7. Курація хворих в амбулаторних умовах.

Опитування пацієнта (збір скарг, анамнезу), об'єктивне обстеження. Встановлення попереднього діагнозу. Формування плану обстеження та інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Проведення диференційної діагностики, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування. Оцінка прогнозу та визначення заходів профілактики. Визначення показань до госпіталізації. Ведення медичної документації.

Тема 8. Курація хворих в амбулаторних умовах.

Опитування пацієнта (збір скарг, анамнезу), об'єктивне обстеження. Встановлення попереднього діагнозу. Формування плану обстеження та інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Проведення диференційної діагностики, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування. Оцінка прогнозу та визначення заходів профілактики. Визначення показань до госпіталізації. Ведення медичної документації..

Тема 9. Курація хворих в стаціонарі.

Опитування пацієнта (збір скарг, анамнезу), об'єктивне обстеження в динаміці. Встановлення попереднього та клінічного діагнозу. Формування плану обстеження та інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Проведення диференційної діагностики та оцінка тяжкості захворювання. Призначення та корекція лікування з урахуванням динаміки захворювання. Оцінка ефективності лікування, прогнозу та визначення заходів профілактики. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення медичної документації та щоденника спостереження.

Тема 10. Курація хворих в стаціонарі.

Опитування пацієнта (збір скарг, анамнезу), об'єктивне обстеження в динаміці. Встановлення попереднього та клінічного діагнозу. Формування плану обстеження та інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Проведення диференційної діагностики та оцінка тяжкості захворювання. Призначення та корекція лікування з урахуванням динаміки захворювання. Оцінка ефективності лікування, прогнозу та визначення заходів профілактики. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення медичної документації та щоденника спостереження.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педіатрія в тому числі дитячі інфекційні хвороби, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі та дитячі інфекційні хвороби» (4-5 курс???)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
		Л	П	Лаб.	Інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1.(4 курс) Педіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі хвороби						
Змістовий модуль 1. Педіатрія						
Тема 1.Рахіт. Спазмофілія. Гіпервітаміноз D.	8,88	1.0	4.0			3,64
Тема 2.Гострі бронхіти. Пневмонії	8,88	1.0	4.0			3,64
Тема 3. Алергічні захворювання	8,88	1.0	4.0			3,64
Тема 4. Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей	8.88	1.0	4.0			3,64
Тема 5. Запальні захворювання серця.	8.88	1.0	4.0			3,64
Тема 6. Ювенільний ідіопатичний артрит (ЮІА) Реактивні артропатії у дітей.	8.88		4.0			3,64

Тема 7. Педіатричні розлади взаємодії між кишечником та головним мозком (ROME V)	8,88	2.0	4.0			3,64
Тема 8. Запальні захворювання шлунка, кишечника, гепатобіліарної системи.	8,88	1.0	4.0			3,64
Тема 9. Інфекції сечової системи у дітей. Пієлонефрит у дітей. Гломерулонефрит у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей.	8,88	2.0	4.0			3,64
Підготовка і написання історії хвороби	7,0					3,64
Усього за змістовним модулем 1	90	10	40			40
Змістовий модуль 2. Виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби						
Тема 10. Виробнича практика. Принципи організації надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні. Вивчення структури та організації роботи лікарні, обсягу і форм роботи лікаря-ординатора терапевтичного відділення. Опитування (скарги, анамнез) і об'єктивне клінічне (фізикальне) обстеження хворих при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці			2,5			1,0
Тема 11. Виробнича практика. Трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження в клініці педіатричного відділення.			2,5			1,0
Тема 12. Виробнича практика. Обґрунтування та формулювання діагнозу при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці			2,5			1,0
Тема 13. Виробнича практика. Лікування, первинна і вторинна профілактика при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці			2,5			1,0
Тема 14. Виробнича практика. Надання невідкладної допомоги при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці. Принципи етики та деонтології в практиці лікаря педіатричного відділення			2,0			1,0
Усього за змістовним модулем 2	15		10.0			5.0
Підсумковий семестровий контроль						
Усього годин за модулем 1	**105**	10	50			45
Модуль 2. (5 курс) Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами						
Змістовий модуль 1. Неонатологія						
Тема 1. Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною	6,15		4,15			2,0
Тема 2. Передчасно народжені діти. Діти малі до гестаційного віку.	7,15	1	4,15			2,0

Тема 3. Асфіксія новонароджених. Пологова травма новонароджених	7,15	1	4,15			2,0
Тема 4.Респіраторний дистрес-синдром новонароджених. Пневмонія новонароджених	6,15		4,15			2,0
Тема 5. Гемолітична хвороба новонароджених. Геморагічна хвороба новонароджених.	6,15	1	4,15			2,0
Тема 6. Внутрішньоутробні інфекції новонароджених (TORCH-інфекції)	6,15		4,15			2,0
Тема 7. Бактеріальні інфекції новонароджених	6,15		4,15			2,0
Змістовий модуль 2. Хвороби системи крові у дітей						
Тема 8. Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу)	7,15	1	4,15			2,0
Тема 9. Геморагічні захворювання у дітей	6,15		4,15			2,0
Тема 10. Лейкемії та лімфоми у дітей	7,15	1	4,15			2,0
Змістовий модуль 3. Хвороби ендокринної системи у дітей						
Тема 11. Цукровий діабет у детей	7,15	1	4,15			2,0
Тема 12. Захворювання щитовидної залози у дітей	6,15		4,15			2,0
Тема 13. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей	6,15		4,15			2,0
Індивідуальна робота: Курація хворого, написання та захист історії хвороби	4				4	4,0
Підсумковий семестровий контроль						2,0
Усього змістовний модуль 1-3	90	6	54		4	30
Змістовний модуль 4. Дитячі інфекційні хвороби						
Тема 14. Кір, краснуха, вітряна віспа, оперізуючий герпес. Скарлатина, псевдотуберкульоз	**7,2**	**1,0**	**5,2**			2,0
Тема 15. Дифтерія, інфекційний мононуклеоз. Кашлюк, паротитна інфекція	**7,2**		**5,2**			2,0
Тема 16. Гострі кишкові інфекції. Гострі вірусні гепатити	**9,2**	**1,0**	**5,2**			2,0
Тема 17. Менінгококова інфекція. Поліомієліт, ентеровірусна інфекція	**7,2**		**5,2**			2,0
Тема 18. ГРВІ	**7,2**	**1,0**	**5,2**			2,0
Тема 19. ВІЛ/СНІД у дітей. СНІД опортуністичні інфекції	**4,5**	**1,0**			**1**	1,5
Тема 20. TORCH-інфекції	**2,5**				**1**	1,5
Усього змістовний модуль 4.	**45**	**4**	**26**		**2,0**	13
Усього за модуль2	**150**	**10**	**80**		**8**	45
Модуль 3 (6 курс). Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби; виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі інфекційні хвороби						
Змістовий модуль 1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань						

органів дихання у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.						
Тема 1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.	8,5		5,5			3
Тема 2. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції. Прояви та діагностика алергічних та псевдо алергічних реакцій. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми, набряку Квінке, гострої кропив'янки у дітей	8,5		5,5			3
Змістовий модуль 2. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.						
Тема 3. Диференційна діагностика ціанозу, задишки, кардіомегалії при захворюваннях серця. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.	8,5		5,5			3
Тема 4. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Морганї – Адамс-Стокс синдромі	8,5		5,5			3
Тема 5. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини (СЧВ, ЮІА, системна склеродермія, хвороба Кавасакі, вузликовий полі артеріїт тощо)	8,5		5,5			3
Змістовий модуль 3. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.						
Тема 6. Диференційна діагностика запальних захворювань шлунка та кишечника у дітей. Синдром абдомінального болю. Тактика лікаря.	8,5		5,5			3
Тема 7. Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності	8,5		5,5			3
Змістовий модуль 4. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.						
Тема 8. Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей.	8,5		5,5			3

Дисметаболічна нефропатія (кристалурія) у дітей.						
Тема 9. Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту у дітей. Хронічна хвороба нирок. Невідкладна допомога при хронічній нирковій недостатності у дітей.	8,5		5,5			3
Змістовий модуль 5. Медичне спостереження за здоровими та хворими дітьми на амбулаторному етапі. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.						
Тема 10. Невідкладні стани неонатального періоду. Катамнестичне спостереження за передчасно народженими новонародженими.	8,5		5,5			3
Тема 11 Найпоширеніші захворювання, які супроводжуються метаболічними порушеннями та БЕН: муковісцидоз, целіакія, рахіт.	8,5		5,5			3
Тема 12. Блідість у дітей. Лімфоаденопатія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря	8,5		5,5			3
Тема 13 Диференційна діагностика хвороб кровоточивості у дітей. Невідкладна допомога при кровотечах	8.5		5,5			3
Тема 14. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку. Вакцинація дітей. Невідкладна допомога при лихоманці та фебрильних судомах.	7,5		5,5			2
Усього змістовний модуль 1-5	135		80			55
Змістовний модуль 6. Виробнича лікарська практика в педіатричному відділенні.						
Тема 15. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями травної системи			2			4
Тема 16. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями дихальної системи			2			4
Тема 17. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями серцево-судинної системи			2			4
Тема 18. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями нирок у дітей.			2			4
Тема 19. Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями ендокринної системи			2			4
Усього за змістовний модуль 6	30		10			20
Підсумковий модульний контроль, у т.ч. Тест-контроль теоретичної підготовки (Крок-2) Контроль практичних навичок Вирішення ситуаційних завдань			3			4
Усього змістовний модуль 1-5	165		90			75
Змістовний модуль 7. Дитячі інфекційні хвороби, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі інфекційні хвороби						
Тема 1. Диференційна діагностика інфекційних захворювань із синдромом екзантеми у дітей.	5,0		5,0			
Тема 2. Диференційна діагностика та невідкладні	5,0		5,0			

стани при крапельних інфекціях у дітей.						
Тема 3. Диференційна діагностика та невідкладні стани при ГКІ у дітей.	5,0		5,0			
Тема 4. Диференційна діагностика та невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей.	5,0		5,0			
Тема 5. Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей.	5,0		5,0			
Тема 6. Диференційна діагностика та невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей.	2,5		2,5			
Тема 7. Курація хворих в амбулаторних умовах.	3,75		2,5			1,25
Тема 8. Курація хворих в амбулаторних умовах.	3,75		2,5			1,25
Тема 9. Курація хворих в стаціонарі.	3,75		2,5			1,25
Тема 10. Курація хворих в стаціонарі.	3,75		2,5			1,25
Підсумковий контроль	2,5		2,5			
Усього змістовний модуль 7	45		40			5
Разом за модуль 3	180		120			60
Усього годин за дисципліну	465	20	250			195

Теми лекцій

Модуль 1. Педіатрія в тому числі виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі хвороби

№	Назва теми	К-ть годин
1	Рахіт	1.0
2	Інфекції верхніх дихальних шляхів. Гострі бронхіти.	1.0
3	Пневмонії	1.0
4	Бронхіальна астма	1.0
5	Найбільш поширені вроджені вади серця	1.0
6	Захворювання шлунка та дванадцятипалої кишки	1.0
7	Захворювання гепатобіліарної системи	1.0
8	Захворювання кишечника	1.0
9	Інфекції сечової системи	1.0
10	Гломерулонефрит. ХНН	1.0
	Усього годин	**10**

МОДУЛЬ 2. Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами

№ з/п	**Назва теми**	**Кількість годин**
МОДУЛЬ 1. Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
1.	Асфіксія новонароджених. Пологова травма новонароджених	2

2.	Анемії у дітей: дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу	2
3.	Цукровий діабет у дітей	2
Усього з модуля 1		**6**
МОДУЛЬ 2. Дитячі інфекційні хвороби		
1.	Гострі кишкові інфекції у дітей.	1
2.	ВІЛ/СНІД у дітей. СНІД-опортуністичні інфекції	1
3.	Інфекційні захворювання з синдромом екзантеми у дітей.	1
4.	Гострі респіраторні вірусні інфекції.	1
Усього з модуля 2		**4**
УСЬОГО З ДИСЦИПЛІНИ		**10**

Теми практичних занять

№ з/п	НАЗВИ ТЕМ	К-ть годин
Модуль 1 (4 курс). Педіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі хвороби		
1.	Рахіт. Спазмофілія. Гіпервітаміноз D.	4.0
2.	Гострі бронхіти. Пневмонії	4.0
3.	Алергічні захворювання: бронхіальна астма, атопічний дерматит, харчова алергія.	4.0
4.	Найбільш поширені вроджені вади серця	4.0
5.	Запальні захворювання серця. Кардити. Гостра ревматична лихоманка	4.0
6.	Ювенільний ідіопатичний артрит (ЮІА) та реактивні артропатії	4.0
7.	Педіатричні розлади взаємодії між кишечником і головним мозком (Rome V).	4.0
8.	Запальні захворювання шлунка, кишечника, гепатобіліарної системи.	4.0
9.	Інфекції сечової системи у дітей. Пієлонефрит у дітей. Гломерулонефрит у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей.	4.0
10.	Виробнича практика. Принципи організації надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні. Вивчення структури та організації роботи лікарні, обсягу і форм роботи лікаря-ординатора терапевтичного відділення. Опитування (скарги, анамнез) і об'єктивне клінічне (фізикальне) обстеження хворих при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці	2
11.	Виробнича практика. Трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження в клініці педіатричного відділення.	2
12.	Виробнича практика. Обґрунтування та формулювання діагнозу при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці	2
13.	Виробнича практика. Лікування, первинна і вторинна профілактика при	2

	найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці	
14.	Виробнича практика. Надання невідкладної допомоги при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці. Принципи етики та деонтології в практиці лікаря педіатричного відділення	2
15.	Підсумковий семестровий контроль	3,0
Усього годин		**50.0**
МОДУЛЬ 2. (5 курс). Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби		
1.	Організація надання неонатологічної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною	4,15
2.	Передчасно народжені діти. Діти малі до гестаційного віку.	4,15
3.	Асфіксія новонароджених Пологова травма новонароджених	4,15
4.	Респіраторний дистрес-синдром. Пневмонії у новонароджених	4,15
5.	Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН). Геморагічний синдром у новонароджених.	4,15
6.	Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH – інфекції)	4,15
7.	Бактеріальні інфекції у новонароджених	4,15
8.	Анемії у дітей: дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу.	4,15
9.	Геморагічні захворювання у дітей	4,15
10.	Лейкемії та лімфоми у дітей	4,15
11.	Цукровий діабет у детей	4,15
12.	Захворювання щитовидної залози у дітей	4,15
13.	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей	4,15
14	Підсумковий семестровий контроль	2,0
1.	Кір, краснуха, вітряна віспа, оперізуючий герпес. Скарлатина, псевдотуберкульоз	**5,2**
2.	Дифтерія, інфекційний мононуклеоз. Коклюш, паротитна інфекція	**5,2**
3.	Гострі кишкові інфекції. Вірусні гепатити	**5,2**
4.	Менінгококова інфекція. Поліомієліт, ентеровірусна інфекція	**5,2**
5.	ГРВІ	**5,2**
Усього з модуля 2		***80***
Модуль 3 (6 курс). Педіатрія з дитячі інфекційні хвороби; виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі інфекційні хвороби		
1.	Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.	5,5
2.	Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції. Прояви та діагностика алергічних та псевдо алергічних реакцій. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми, набряку Квінке, гострої кропив'янки у дітей	5,5
3.	Диференційна діагностика ціанозу, задишки, кардіомегалії при	

	захворюваннях серця. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.	5,5
4.	Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Моргані – Адамс-Стокс синдромі	5,5
5.	Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини (СЧВ, ЮІА, системна склеродермія, хвороба Кавасакі, вузликовий полі артеріїт тощо)	5,5
6.	Диференційна діагностика запальних захворювань шлунка та кишечника у дітей. Синдром абдомінального болю. Тактика лікаря.	5,5
7.	Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності	5,5
8.	Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей. Дисметаболічна нефропатія (кристалурія) у дітей. .	5,5
9.	Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту у дітей. Хронічна хвороба нирок. Невідкладна допомога при хронічній нирковій недостатності у дітей.	5,5
10.	Невідкладні стани неонатального періоду. Катамнестичне спостереження за передчасно народженими новонародженими	5,5
11.	Найпоширеніші захворювання, які супроводжуються метаболічними порушеннями та БЕН: муковісцидоз, целіакія, рахіт.	5,5
12.	Блідість у дітей. Лімфоаденопатія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря	5,5
13.	Диференційна діагностика хвороб кровоточивості у дітей. Невідкладна допомога при кровотечах	5,5
14.	Інтегроване ведення хвороб дитячого віку. Вакцинація дітей. Невідкладна допомога при лихоманці та фебрильних судомах.	5,5
15.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями дихальної системи	2,0
16.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями серцево-судинної системи	2,0
17.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями нирок у дітей.	2,0
18.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями ендокринної системи	2,0
19.	Підсумковий модульний контроль, у т.ч. Тест-контроль теоретичної підготовки (Крок-2) Контроль практичних навичок Вирішення ситуаційних завдань	2,0
1.	Тема 1. Диференційна діагностика інфекційних захворювань із синдромом екзантеми у дітей.	5,0
2.	Тема 2. Диференційна діагностика та невідкладні стани при крапельних інфекціях у дітей.	5,0
3.	Тема 3. Диференційна діагностика та невідкладні стани при ГКІ у дітей.	5,0
4.	Тема 4. Диференційна діагностика та невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей.	5,0
5.	Тема 5. Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у	5,0

	дітей. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей	
6.	Тема 6. Диференційна діагностика та невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей.	2,5
7.	Тема 7. Курація хворих в амбулаторних умовах.	2,5
8.	Тема 8. Курація хворих в амбулаторних умовах.	2,5
9.	Тема 9. Курація хворих в стаціонарі.	2,5
10.	Тема 10. Курація хворих в стаціонарі.	2,5
	Підсумковий контроль	2,5
Усього з дисципліни за модуль 3		120
Разом за дисципліну		250

Самостійна робота студента (СРС)

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- Передаудиторна підготовка до практичних занять
- Виконання індивідуальної роботи
- Опанування тем, які винесені на самостійну роботу
  Підготовка до підсумкового модульного контролю

№	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
Модуль 1 (4 курс). Педіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі хвороби			
1.	Підготовка до практичних занять	33.0	Поточний контроль
2	Підготовка та написання учбової Історії хвороби	7.0	Поточний контроль
3	Самостійна робота у педіатричному відділенні, Заповнення щоденників виробничої практики	5.0	Поточний контроль
	Всього годин за модуль 1	45.0	
МОДУЛЬ 2. (5 курс). Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами			
1	Підготовка до практичних занять	26	Поточний контроль
2	Виконання індивідуальної роботи: курація хворих, написання та захист історії хвороби	4	Поточний контроль
Усього за змістовний модуль 1-3		26	
3	Підготовка до практичних занять	10	Поточний контроль
4	Опанування тем, які винесені на самостійну роботу	5	Поточний контроль
	Усього за змістовний модуль 6	7	
Модуль 3 (6 курс). Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби; виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі інфекційні хвороби			
1	Методи респіраторної підтримки у дітей (CPAP, киснева терапія)	3	Поточний контроль
2	Невідкладні стани в алергології дитячого віку	2	Поточний контроль

3	Невідкладні стани при дії зовнішніх чинників	3	Поточний контроль
4	Підготовка до практичних занять	41	Поточний контроль
5	Підготовка до підсумкового контролю № 1	4	Поточний контроль
6	Виконання індивідуальної роботи відповідно до обраної тематики індивідуальних завдань	2	Поточний контроль
	Всього за модуль 3	75	
	За дисципліну	170	

10. Індивідуальні завдання

- Доповідь реферату на практичному занятті
- Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр
- Доповідь історії хвороби хворого на практичному занятті
- Написання тез, статей.

Методи навчання

При вивченні дисципліни «Педіатрія в тому числі дитячі інфекційні хвороби, виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі та дитячі інфекційні хвороби» використовуються різновиди методів навчання, рекомендовані для вищої школи, а саме:

- за джерелами знань: словесні (пояснення, лекція, бесіда, дискусія); наочні (демонстрація); практичні (практична робота, опанування практичними навичками);
- за логікою навчального процесу: аналітичний (визначення загального стану хворого та основних ознак хвороби), синтетичний (з'ясування взаємозв'язку основних ознак захворювань, визначення оптимальних заходів щодо діагностики, лікування та профілактики), їх поєднання – аналітико-синтетичний, а також індуктивний метод, та дедуктивний методи;
- за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Поєднуючи та узагальнюючи наведені вище методи навчання, при вивченні дисципліни доцільно впроваджувати такі методи організації навчальних занять як:

- метод клінічних кейсів,
- проблемно-орієнтований метод,
- метод індивідуальних навчально-дослідних та практичних завдань,
- метод конкурентних груп,
- метод тренінгових технологій,
- метод «ділової гри»,
- метод «мозкового штурму»,
- метод проведення конференцій із застосуванням інтерактивних, міждисциплінарних та інформаційно-комп'ютерних технологій.

Видами навчальної діяльності студента, згідно з навчальним планом, є лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів та виконання індивідуальних завдань.

Тематичні плани лекцій, практичних занять, СРС та виконання індивідуальних завдань забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу програми.

Лекції. Перевага віддається проблемним, оглядовим та концептуально-аналітичним лекціям. Під час лекції в студентів формуються знання, забезпечуються мотиваційний компонент і загально-орієнтований етап оволодіння науковими знаннями. Лекції відіграють роль в якісному управлінні самостійною роботою студентів.

Практичні заняття за методикою організації є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Вони передбачають:

- збирання анамнезу;
- огляд хворої дитини;
- планування обстеження хворої дитини;
- інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень;
- визначення попереднього клінічного діагнозу;
- визначення терапевтичної тактики;
- призначення лікувального харчування;
- надання екстреної медичної допомоги;
- вирішення ситуаційних задач;
- відпрацювання практичних навичок на муляжах та біля ліжка хворої дитини;
- ведення медичної документації.

Самостійна робота студента – виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять. Можливі види самостійної роботи студентів: підготовка до практичного заняття, заповнення робочого зошита з дисципліни, пошук та вивчення додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів, анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи у відділеннях педіатричного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

Методи і форми контролю

Методи і форми контролю та оцінювання успішності студентів з дисципліни здійснюються відповідно до вимог програми та Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (лист МОЗ України № 08.01-47/10395 від 15.04.2014). Положення про порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця (Додаток до Наказу №782 від 30.09.2019 р.).

https://drive.google.com/file/d/19YragFMkKVNoq6d3Xs-nWCmqKWx0MvmW/view

При оцінюванні знань студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: тестування (усне, письмове), структуровані письмові роботи, робота із стандартною медичною документацією, стандартизований за методикою виконання контроль практичних навичок.

Методи контролю

Теоретичних знань:

- письмове тестування та комп'ютерне,
- індивідуальне опитування, співбесіда,
- структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умінь:

- контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок, передбачених планом практичної підготовки студента з дисципліни:
- аналіз лабораторних та інструментальних досліджень;
- виконання медичних маніпуляцій в педіатрії;
- надання допомоги при невідкладних станах у дітей.

Форми контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок (стандартизованих за методикою виконання).

Кінцевий контроль – перевідний залік

Виставляється на останньому аудиторному занятті викладачем академічної групи студенту за результатами всіх поточних оцінок та оцінки за обов'язкову індивідуальну роботу по курації дитини і написанню історії хвороби з переведенням в бали за 200-бальною шкалою з відповідною конвертацією за традиційною шкалою.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння практичних навичок по відповідній темі заняття здійснюється як під час поточного контролю, так і при підсумковому контролі.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми, передбачає 100% опитування студентів групи, та оцінювання усіх складових елементів заняття – тестового контролю, контроль виконання практичних навичок, вирішення ситуаційних завдань. Також враховується письмове виконання завдань в процесі підготовки до практичного заняття.

За кожний етап заняття студент отримує оцінку «5-4-3-2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали, згідно шкали. Якщо середня арифметична оцінка становить «2», то це відповідає 0 кількості балів.

Результати контролю рівня знань кожної складової заняття.

1). Готовність студента до заняття (початковий етап) перевіряється на основі відповіді на **10 тестових завдань**. На першому практичному занятті ці питання включені до заключного контролю.

За вірну відповідь на 9 - 10 тестів студент отримує традиційну оцінку «5»; за 7 - 8 правильних відповідей – оцінку «4», за 5 - 6 правильних відповідей - оцінку «3», менше 5 правильних відповідей – оцінку «2».

2). Усне опитування студента оцінюється таким чином:

– Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей;

– Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок;

– Оцінка «3» ставиться студентові на основі його знань основного змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння, дає відповіді за допомогою навідних питань, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

– Оцінка «2» виставляється у випадках, коли знання студента не відповідають вимогам оцінки «3 бали»;

3). Формування фахових компетенцій.

– Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент демонструє здатність аналізувати та застосовувати отримані при обстеженні хворого результати для вирішення практичних завдань, а саме: збирання анамнезу, огляд дитини, планування обстеження, інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень; правильно визначає клінічний діагноз при типовому перебігу захворювання; призначає правильне лікування в повному обсязі; демонструє відмінні знання з надання невідкладної допомоги.

– Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент демонструє здатність з окремими неточностями аналізувати та застосовувати отримані при обстеженні хворого результати для вирішення практичних завдань; правильно визначає клінічний діагноз при типовому перебігу захворювання; призначає в цілому правильне лікування, але може припускатися окремих несуттєвих помилок, які виправляє самостійно; демонструє добрі знання надання невідкладної допомоги.

– Оцінка «3» ставиться студентові коли він з окремими помилками аналізує та застосовує отримані результати для вирішення практичних завдань; визначає клінічний діагноз при типовому перебігу захворювання; призначає в цілому правильне, але не повне лікування та/або з несуттєвими помилками; демонструє задовільні знання з надання невідкладної допомоги;

– Оцінка «2» виставляється у випадках, коли студент не здатен приймати рішення та діяти у типових клінічних ситуаціях, не здатний визначити клінічний діагноз, призначити правильне лікування.

4) Для контролю засвоєння студентом теми йому пропонується дати відповідь на запитання ситуаційної задачі.

– Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент правильно та повно вирішує комплексну ситуаційну задачу, дає вичерпні відповіді на усі поставлені запитання.

– Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент правильно вирішує комплексну ситуаційну задачу, але може припускатися окремих несуттєвих помилок, які виправляє самостійно.

– Оцінка «3» ставиться студентові, який з окремими помилками вирішує ситуаційну задачу, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь.

– Оцінка «2» виставляється, якщо студент має явні труднощі при вирішенні ситуаційних завдань, дає невірні відповіді на запитання.

Оцінювання самостійної роботи студентів по підготовці до аудиторних практичних занять здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

5) Виробнича практика

– Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент демонструє вільне володіння практичними навичками (на муляжах та/або біля ліжка хворого, демонструє відмінні навички з надання невідкладної допомоги.

– Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент добре володіє практичними навичками (на муляжах та/або біля ліжка хворого), демонструє добрі знання та навички з надання невідкладної допомоги.

– Оцінка «3» ставиться студентові коли він здатний виконати основні практичні завдання (на муляжах та/або біля ліжка хворого) тільки після відповідних зауважень та допомоги викладача, демонструє задовільні знання та навички з надання невідкладної допомоги;

– Оцінка «2» виставляється у випадках, коли студент пасивно поводить себе під час демонстрацій практичних навичок, має явні труднощі при засвоєнні практичних навичок навіть після відповідних зауважень та корекції викладача.

Оцінювання історії хвороби як обов'язкової індивідуальної роботи студента відбувається під час її захисту в процесі індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Оцінка «5» виставляється, якщо студент провів повне клінічне обстеження хворої дитини, описав його результати, правильно оцінив клінічний стан хворого, клінічні зміни з боку органів і систем організму, результати лабораторних та інструментальних методів обстеження, вірно визначив клінічний діагноз згідно класифікації хвороб та обґрунтував його, в повному обсязі провів диференціальну діагностику, призначив повне та правильне лікування, правильно визначив прогноз захворювання та засоби його профілактики.

Оцінка «4» виставляється, якщо студент провів повне клінічне обстеження хворої дитини, але допустив неточності в оцінці клінічного стану, результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, правильно визначив клінічний діагноз та обґрунтував його, здійснив не в повному обсязі диференційну діагностику, призначив правильне лікування, проте не в повному обсязі або з несуттєвими помилками.

Оцінка «3» виставляється, якщо студент допустив окремі помилки в оцінці клінічного стану хворого, результатів клінічного, лабораторного та інструментального обстеження, встановленні та обґрунтуванні діагнозу, призначенні лікування або визначенні прогнозу захворювання.

Оцінка «2» виставляється, якщо студент допустив суттєві помилки в аналізі клінічного стану, результатів клінічного, лабораторного та інструментального обстеження хворої дитини, не встановив правильний діагноз, не призначив правильне лікування.

Робота вважається виконаною в разі отримання студентом позитивної оцінки з написання та захисту історії хвороби.

«5» - 20 балів,
«4» - 16 балів,
«3» - 12 бали,
«2» - 0 балів.

Студент має відвідати 75% навчальних аудиторних занять з дисципліни (практичні заняття) та отримати позитивні оцінки (> 0 балів) під час поточного контролю. Навчальні заняття, які були пропущені студентом з будь-якої причини, в тому числі і з приводу

хвороби, опановуються ним самостійно в позааудиторний час за регламентом кафедри (шляхом написання конспекту навчальної теми, історії хвороби, дистанційної форми навчання, консультації, демонстрація практичних навичок, тощо).

Конспект пропущеного навчального заняття викладач повертає студенту. Викладач кафедри веде Реєстр зарахованих конспектів за пропущені заняття за формою (див.додаток №4 до Наказу №782 від 30.09.2019 р), який є додатком до академічного журналу та показує динаміку опанування студентами пропущених навчальних тем. Такий Реєстр підлягає щотижневому контролю завідувачем кафедри.

Кафедра не встановлює окремого графіка із зазначенням годин для приймання конспектів пропущених навчальних занять.

Студент, який відвідав менше 75% (пропустив більше 25% занять) аудиторних занять, вважається таким, який не виконав навчальної програми та плану з дисципліни і тому має повторно вивчати дисципліну.

Під час останнього практичного заняття студент має право на відпрацювання (покращення оцінки) тем практичних занять, на яких попередньо отримав негативну оцінку (0 б).

Пропущені лекції студенти не відпрацьовують, водночас, пропущені лекції зараховуються до загальної кількості пропущених навчальних аудиторних занять з навчальної дисципліни.

Оцінювання дисципліни

Кінцевий контроль проводять у формі перевідного заліку – модуль 1 (4 курс, 7-8 семестри), модуль 2 (5 курс, 9-10 семестри) і підсумкового контролю – модуль 3 (6 курс, 11-12 семестри; комбінована форма проведення).

Обсяг навчальних питань, які винесені до кінцевого контролю, має містити найбільш важливі питання з дисципліни, та не має становити всього навчального матеріалу, вивчення якого передбачено навчальною програмою із дисципліни.

Оцінка результатів складання підсумкового контролю, перевідного заліку здійснюється за 200-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та національною шкалою і відображається у відповідних відомостях.

Перевідний залік – це форма кінцевого контролю, що передбачає оцінювання засвоєння навчального матеріалу на підставі поточного контролю без виставлення оцінки. Оцінка результатів складання заліку здійснюється за 200-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та відображається у відповідних відомостях. Перевідний залік вважають складеним, якщо студент під час поточного навчання не отримував «2» і відвідав 75% навчальних аудиторних занять.

При виставленні перевідного заліку з дисципліни студенту надається право перескладання незадовільних оцінок в термін не пізніше, ніж за три дні (циклова система – за день) до проведення кінцевого контролю з метою накопичення кількості балів для зарахування дисципліни.

Регламент проведення кінцевого контролю з переліком питань обговорюється та затверджується на методичній нараді кафедри, ЦМК з терапевтичних дисциплін, затверджується проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи та оприлюднюється до початку навчання (сайт, стенд, ознайомлення на першій лекції або практичному занятті).

Підсумковий контроль (ПК) – це форма підсумкового контролю виявлення сформованих у студента навичок і знань з окремої навчальної дисципліни за весь період вивчення дисципліни, яку проводять по закінченню вивчення дисципліни на останньому занятті. При виставленні оцінки з дисципліни враховують накопичену студентом кількість балів за поточне навчання (максимальна кількість балів 80) та результат складання ПК у балах (максимальна кількість балів 120). Студент складає ПК з тією кількістю балів, яку він накопичив впродовж поточного навчання. Форма проведення ПК та вид завдань визначаються навчальною (робочою) програмою з дисципліни та регламентом кафедри. Зарахування кредиту за вивчену дисципліну здійснюється при умові накопичення загальної кількості отриманих студентом балів, що має бути не меншою за мінімальну, яка визначена робочою навчальною програмою з дисципліни і відповідає мінімальному значенню оцінки Е, а отже, складає 111 балів.

• Допуском до складання ПК за умови 75% відвідування навчальних аудиторних занять, в тому числі і лекцій. Допуск у бальному вираженні не встановлюється.

• На можливість складання студентом ПК з дисципліни не впливають результати складання інших дисциплін.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ,
які присвоюються студентам при оцінці дисципліни

Модуль 1 (4 курс).

№ з/п	Назва теми	Кількість балів, що відповідають традиційній оцінці			
		5»	4»	3»	«2»
1.	Рахіт. Спазмофілія. Гіпервітаміноз D.	5	4	3	0
2.	Гострі бронхіти. Пневмонії	5	4	3	0
3.	Алергічні захворювання у дітей: бронхіальна астма, атопічний дерматит. Харчова алергія.	5	4	3	0
4.	Найбільш поширені вроджені вади серця	5	4	3	0
5.	Запальні захворювання серця. Кардити. Гостра ревматична лихоманка	5	4	3	0
6.	Ювенільний ідіопатичний артрит (ЮІА). Реактивні артропатії	5	4	3	0
7.	Педіатричні розлади взаємодії між кишечником та головним мозком (Rome V).	5	4	3	0
8.	Запальні захворювання шлунка, кишечника, гепатобіліарної системи.	5	4	3	0
9.	Інфекції сечової системи. Пієлонефрит. Гломерулонефрит. Хронічна ниркова недостатність	5	4	3	0
10.	Виробнича практика. Принципи організації надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні. Вивчення структури та організації роботи лікарні, обсягу і форм роботи лікаря-ординатора терапевтичного відділення.	5	4	3	0

	Опитування (скарги, анамнез) і об'єктивне клінічне (фізикальне) обстеження хворих при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці				
11.	Виробнича практика. Трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження в клініці педіатричного відділення.	5	4	3	0
12.	Виробнича практика. Обґрунтування та формулювання діагнозу при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці	5	4	3	0
13.	Виробнича практика. Лікування, первинна і вторинна профілактика при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці	5	4	3	0
14.	Виробнича практика. Надання невідкладної допомоги при найбільш поширених захворюваннях в дитячому віці.Принципи етики та деонтології в практиці лікаря педіатричного відділення	5	4	3	0
Поточний контроль за середнім балом за 80 б. шкалою					
15.	Підсумковий семестровий контроль за 120 бальною шкалою				
Питання 1		30-26	25-21	20-15	14 і<
Питання 2		30-26	25-21	20-15	14 і<
Задача		30-26	25-21	20-15	14 і<
Історія хвороби		30-26	25-21	20-15	14 і<
Усього балів за дисципліну		Максимально – 200			

Модуль 2 (5 курс).

№ з/п	**Назва теми**	**Кількість балів, що відповідають традиційній оцінці**			
		«5»	**«4»**	**«3»**	**«2»**
Змістовний модуль 1-3 1: Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей					
1.	Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною.	14	11	8	0
1.	Передчасно народжені діти. Діти малі до гестаційного віку.	14	11	8	0
1.	Асфіксія новонароджених. Пологова травма.	14	11	8	0
1.	Респіраторний дистрес-синдром новонароджених (РДС). Пневмонія новонароджених.	14	11	8	0
1.	Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН).	14	11	8	0

	Геморагічний синдром у новонароджених.				
1.	Внутрішньоутробні інфекції новонароджених (TORCH – інфекції).	14	11	8	0
1.	Бактеріальні інфекції новонароджених.	14	11	8	0
1	Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу).	14	11	8	0
1.	Лейкемії та лімфоми у дітей.	14	11	8	0
1.	Геморагічні захворювання у дітей.	14	11	8	0
1.	Цукровий діабет у детей.	14	11	8	0
1.	Захворювання щитовидної залози у дітей.	14	11	8	0
1	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей.	14	11	8	0
1.	Індивідуальна робота (історія хвороби).	18	13	7	0
	Всього балів за змістовний модуль № 1-3	**Максимальна оцінка – 200 Мінімальна оцінка – 111**			
Змістовний модуль 4. Дитячі інфекційні хвороби					
1.	Кір, краснуха, вітряна віспа, оперізуючий герпес. Скарлатина, псевдотуберкульоз	25	18	13	0
1.	Дифтерія, інфекційний мононуклеоз. Коклюш, паротитна інфекція	25	18	13	0
1.	Гострі кишкові інфекції. Вірусні гепатити	25	18	13	0
1.	Менінгококова інфекція. Поліомієліт, ентеровірусна інфекція	25	18	13	0
1.	ГРВІ	25	18	13	0
1.	ВІЛ/СНІД у дітей. СНІД опортуністичні інфекції	25	18	13	0
1.	TORCH - інфекції	25	18	13	0
	Індивідуальна робота	25	18	13	0
	Всього балів за змістовний модуль № 4	**Максимальна оцінка – 200 оцінка – 111**			

Модуль 3 (6 курс)

№ з/п	Назва теми	Кількість балів, що відповідають традиційній оцінці			
		«5»	«4»	«3»	«2»
Змістовний модуль 1-5 Педіатрія					
1.	Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Екстрена допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.	4	3	2	0
1.	Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції. Прояви та діагностика алергічних та псевдо	4	3	2	0

	алергічних реакцій. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми, набряку Квінке, гострої кропив'янки у дітей				
1.	Диференційна діагностика ціанозу, задишки, кардіомегалії при захворюваннях серця. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.	4	3	2	0
1.	Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Морганї – Адамс-Стокс синдромі	4	3	2	0
1.	Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини (СЧВ, ЮІА, системна склеродермія, хвороба Кавасакі, вузликовий полі артеріїт тощо)	4	3	2	0
1.	Диференційна діагностика запальних захворювань шлунка та кишечника у дітей. Синдром абдомінального болю. Тактика лікаря.	4	3	2	0
1.	Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності	4	3	2	0
1.	Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей. Дисметаболічна нефропатія (кристалурія) у дітей.	4	3	2	0
1.	Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту у дітей. Хронічна хвороба нирок. Невідкладна допомога при хронічній нирковій недостатності у дітей.	4	3	2	0
1.	Невідкладні стани неонатального періоду. Катамнестичне спостереження за передчасно народженими новонародженими.	4	3	2	0
1.	Найпоширеніші захворювання, які супроводжуються метаболічними порушеннями та БЕН: муковісцидоз, целіакія, рахіт.	4	3	2	0
1.	Блідість у дітей. Лімфоаденопатія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря	4	3	2	0
1.	Диференційна діагностика хвороб кровоточивості у дітей. Невідкладна допомога при кровотечах	4	3	2	0
1.	Інтегроване ведення хвороб дитячого віку. Вакцинація дітей. Невідкладна допомога при лихоманці та фебрильних судомах.	4	3	2	0
2.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями травної системи	4	3	2	0
3.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями дихальної системи	4	3	2	0
4.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями серцево-судинної системи	4	3	2	0

	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями нирок у дітей.	4	3	2	0
6.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями ендокринної системи	4	3	2	0
7.	Виробнича практика. Ведення дітей з захворюваннями травної системи	Максимально 4 бали			
	Підсумковий контроль, у т.ч. Тест-контроль теоретичної підготовки (Крок-2) Контроль практичних навичок Вирішення ситуаційних завдань	**Максимально – 120 балів**			
Всього балів за змістовний модуль «Педіатрія»		**Максимальна оцінка – 200 Мінімальна оцінка – 111**			
Змістовний модуль 6. Дитячі інфекційні хвороби					
1.	Диференційна діагностика інфекцій з синдромом екзантеми	10	8	6	0
1.	Диференційна діагностика дитячих респіраторних інфекцій невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей	10	8	6	0
1.	Диференційна діагностика ГКІ у дітей Невідкладні стани при ГКІ у дітей.	10	8	6	0
4	Диференційна діагностика нейроінфекцій у дітей	10	8	6	0
5	Невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей. Діагностика та лікування	10	8	6	0
6	Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей	10	8	6	0
7	Диференційна діагностика при вірусних гепатитах у дітей	10	8	6	0
8	Невідкладні стани при вірусних гепатитах у дітей	10	8	6	0
Всього балів за змістовний модуль 6.		**Максимальна оцінка – 200 Мінімальна оцінка – 111**			

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалами ECTS та чотирибальною (традиційною).

Бали з дисципліни конвертуються як в шкалу ECTS, так і в чотирибальну шкалу.

Ранжування за шкалою ECTS з присвоєнням оцінок «A», «B», «C», «D», «E» проводиться таким чином:

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ЄКТС	Пояснення
Відмінно	170-200	A	**Відмінно** (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре	155-169	B	**Дуже добре** (вище середнього рівня з кількома помилками)

	140-154	C	**Добре** (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно	125-139	D	**Задовільно** (зі значною кількістю недоліків)
	111-124	E	**Достатньо** (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно	60-110	FX	**Незадовільно** (з можливістю повторного складання)
	1-59	F	**Незадовільно** (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Також бали з дисципліни конвертуються на кафедрі у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями таким чином:

Бали з дисципліни	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 до 111 балів	3
110 балів та нижче	2

Порядок ліквідації академічної заборгованості

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 60-110 балів (FX) студент має право повторно її скласти 2 рази: один - кафедральній комісії за участю зав. кафедри, а останній раз - комісії за участю завідуючого кафедри та декана.

Повторне складання дисциплін із отриманими незадовільними оцінками проводять за графіком, який складає кафедра, узгоджує з деканом (інтервал між спробами або дисциплінами не менше 3 днів). Дисципліни, які вивчають на відповідному курсі мають бути складені до початку нового навчального року. Наявність академічної заборгованості до початку нового навчального року є підставою для відрахування студента із університету за невиконання вимог навчального плану (або оформлення академічної відпустки та повторного курсу навчання за станом здоров'я).

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 1-59 балів (F) студент зобов'язаний повторно її вивчити у позаудиторний час на платній основі. Повторне отримання студентом незадовільної оцінки за результатом повторного її вивчення з урахуванням двох перескладань дисципліни або **незадовільних оцінок із 3-х дисциплін,** а також наявності пропущених аудиторних навчальних занять **без поважних причин, сума пропусків яких складає 120 годин і більше,** обумовлює його відрахування із університету за невиконання навчального плану.

Методичне забезпечення

Методичне забезпечення мають всі види навчальної діяльності: лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів.

– Методичне забезпечення лекційного курсу:

1. Тези лекцій.

2. Методичні розробки лекцій.
3. Презентації лекцій.
4. Відеофільми та навчальні кінофільми з тематики лекції.

– Методичне забезпечення практичних занять:

1. Методичні розробки практичних занять для викладачів.
2. Методичні вказівки до практичних занять для студентів.
3. Варіанти тестових питань та завдань для перевірки вихідного рівня знань з кожної теми.
4. Варіанти ситуаційних завдань для перевірки засвоєння тем.
    1) алгоритми лікування та надання невідкладної допомоги (відповідно до стандартів доказової медицини)
    2) алгоритми виконання практичних навичок, медичних маніпуляцій, відеофільми
    3) результати лабораторних та інструментальних методів досліджень
    4) муляжі, фантоми тощо
    5) симулятори, електронні довідники, комп'ютери з відповідним інформаційним забезпеченням
5. Варіанти завдань (теоретичних та практичних) для підсумкового семестрового контролю.

– Методичне забезпечення самостійної роботи студентів:

1. Методичні вказівки для передаудиторної підготовки до практичних занять.
2. Робочий зошит для передаудиторної підготовки.
3. Методичні інструкції з виконання практичних навичок.
4. Варіанти завдань для самостійної роботи студентів.

Засоби діагностики успішності навчання

Для діагностики успішності навчання застосовуються наступні засоби:

1. Тестові завдання формату А
2. Структуровані завдання для письмових робіт
3. Практичні завдання для перевірки опанування практичними навичками
4. Ситуаційні завдання.

Розробка питань тест-контролю, формування структурованих завдань для письмових робіт, ситуаційних задач для співбесіди та практичних завдань, що використовуються для діагностики успішності навчання, базуєтьсь на переліку питань і практичних навичок, які повинен засвоїти студент при вивченні дисципліни «Педіатрія в тому числі виробнича лікарська практика (професійне навчання) у педіатричному відділенні».

Комплекти практичних завдань формуються з переліку практичних навичок, якими має опанувати студент під час вивчення дисципліни, являють собою стандартизовані за методикою виконання практичні роботи.

Перелік питань до підсумкового модульного контролю
Модуль 1. Педіатрія

Перелік питань до підсумкового контролю « Педіатрія»

1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії. Профілактика пневмонії та її ускладнень у дітей.
2. Диференційна діагностика ускладнень пневмонії у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах ускладнень пневмонії у дітей.

3. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості.
4. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей різного віку. Тактика ведення хворого.
5. Диференційна діагностика ускладнень синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Тактика ведення хворого.
6. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми у дітей.
7. Диференційна діагностика бронхіальної астми у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика бронхіальної астми та її ускладнень у дітей. Ведення хворого на амбулаторному етапі.
8. Профілактика синдрому бронхіальної обструкції у дітей різного віку.
9. Диференційна діагностика спадкових, вроджених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи (муковісцидоза, ідіопатичного гемосидероза легень, первинної циліарної дискінезії, синдрома Вільмса-Кемпбелла, бронхомаляції, аплазії і гіпоплазії легень, дефіцита α_1–антитрипсину, бронхолегеневої дисплазії, секвестрації легень) у дітей.
10. Тактика ведення хворого при спадкових, природжених та хронічних захворюваннях бронхолегеневої системи та їх ускладненнях у дітей.
11. Профілактика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей. Ведення хворих на амбулаторному етапі.
12. Показання до застосування та методика проведення тривалої неінвазивної вентиляції легень в домашніх умовах у дітей.
13. Показання до застосування та методика проведення оксигенотерапії в домашніх умовах у дітей.
14. Диференційна діагностика ціанозу у дітей. Тактика ведення хворої дитини.
15. Диференційна діагностика задишки у дітей. Тактика ведення хворого.
16. Диференційна діагностика кардіомегалії у дітей. Тактика ведення хворого.
17. Диференційна діагностика вроджених та набутих вад серця у дітей. Тактика ведення дітей при вроджених та набутих вадах серця. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.
18. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.
19. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту у дітей.
20. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливої аритмії та повної атріовентрикулярної блокади у дітей.
21. Тактика ведення хворого при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді у дітей.
22. Профілактика порушень серцевого ритму та провідності у дітей.
23. Невідкладна допомога при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, МАС-синдромі у дітей.
24. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей. Тактика ведення хворого. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.
25. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей.
26. Диференційна діагностика артритів у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика реактивних артритів у дітей.

27.Диференційна діагностика функціональних (синдрому циклічної блювоти, функціональної диспепсії) та органічних (гастроезофагеальної рефлюксної хвороби, хронічного гастриту, хронічного дуоденіту, пептичної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки) захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей.

28.Тактика ведення хворого при функціональних та органічних захворюваннях стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.

29.Диференційна діагностика пептичної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика пептичної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.

30.Диференційна діагностика ускладнень пептичної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей. Невідкладна допомога при ускладненнях пептичної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей.

31. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань кишечника у дітей. Тактика ведення хворого.

32. Диференційна діагностика первинного (дісахаридазна недостатність, ексудативна ентеропатія, целіакія, муковісцидоз) та вторинного (хронічний ентерит, ентероколіт) синдрому мальабсорбції у дітей. Тактика ведення хворого. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.

33.Диференційна діагностика гострого та хронічного панкреатиту у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика гострого та хронічного панкреатиту у дітей. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.

34. Диференційна діагностика захворювань, що супроводжуються екзокринною недостатністю підшлункової залози у дітей.

35. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань жовчного міхура та сфінктера Одді у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика функціональних та органічних захворювань жовчного міхура та сфінктера Одді у дітей. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.

36. Диференційна діагностика хронічного гепатиту у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика хронічного гепатиту та портальної гіпертензії у дітей. Спостереження на амбулаторному етапі.

37.Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності та ускладненнях синдрому портальної гіпертензії у дітей.

38.Диференційна діагностика найбільш поширених інфекційно-запальних захворювань сечової системи (інфекції сечової системи, уретрит, цистит, пієлонефрит) у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.

39.Диференційна діагностика ускладнень найбільш поширених інфекційно-запальних захворювань сечової системи (інфекції сечової системи, уретрит, цистит, пієлонефрит) у дітей. Тактика ведення хворого.

40.Диференційна діагностика спадкових тубулопатій (фосфат-діабет, синдром Дебре-де Тоні-Фанконі, нирковий нецукровий діабет, нирковий тубулярний ацидоз) у дітей. Тактика ведення хворого. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.

41.Диференційна діагностика дизметаболічних нефропатій у дітей. Тактика ведення хворого. Спостереження на амбулаторному етапі.

42.Принципи лікування хронічної хвороби нирок у дітей. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.
43.Невідкладна допомога при гострій затримці сечі.
44.Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту, інтерстиціального та спадкового нефриту у дітей. Тактика ведення хворого на госпітальному та амбулаторному етапі.
45. Невідкладна допомога при гострому ушкодженні нирок у дітей.
46.Порядок проведення обов'язкових профілактичних оглядів дитини віком до трьох років. Оцінка фізичного та психо-моторного розвитку дитини до трьох років.
47.Раціональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років. Принципи ефективного консультування.
48.Тактика лікаря загальної практики при порушенні фізичного та нервово-психічного розвитку дітей перших трьох років життя.
49.Диференційна діагностика та профілактика найбільш поширених дефіцитних станів (хронічних розладів харчування, рахіту, дефіцитних анемій, гіповітамінозів) у дітей раннього віку. Тактика ведення хворого. Медичне спостереження на амбулаторному етапі.
50.Специфічна профілактика інфекційних захворювань у дітей. Національний календар профілактичних щеплень.
51.Анафілактичний шок у дітей. Визначення, причини, клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога, профілактика.
52.Гостра кропив'янка та ангіоневротичний набряк у дітей. Причини, класифікація, діагноз, диференційна діагностика, лікування. Невідкладна допомога при ангіоневротичному набряку в життєво небезпечних ділянках у дітей.
53.Диференційна діагностика жовтяниці у новонароджених дітей. Тактика ведення новонароджених з проявами жовтяниці на амбулаторному етапі.
54.Диференціальна діагностика перинатальних уражень ЦНС у немовлят. Тактика ведення дітей з перинатальними ураженнями ЦНС на амбулаторному етапі .
55.Стратегія інтегрованого ведення хвороб дитячого віку та її мета. Загальні ознаки небезпеки стану дитини.
56.Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження дітей при кашлі, ускладненому диханні, діареї, проблемах з вухом, болі в горлі, лихоманці, порушеннях живлення та анемії, при наявності ВІЛ-інфекції віком від 2-х місяців до 5 років.
57.Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження дітей віком до 2-х місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією.
58.Порядок та терміни проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів дітей підліткового віку.
59.Оцінка фізичного розвитку та статевого дозрівання дітей підліткового віку. Профілактика ожиріння у підлітків. Медичне та психологічне консультування.
60.Клінічні варіанти вегетативних дисфункцій у дітей. Тактика лікаря загальної практики при вегетативних дисфункціях та артеріальній гіпертензії у дітей. Профілактика артеріальної гіпертензії у дітей.
61.Диференційна діагностика первинної та вторинної артеріальної гіпертензії у дітей підліткового віку. Тактика ведення хворого на артеріальну гіпертензію на дільниці.

62.Надання невідкладної допомоги при вегетативних кризах, гіпертензивній кризі.
63.Кашель: основні види та причини кашлю. Диференційна діагностика захворювань, провідним симптомом яких є кашель.
64.Диференційне застосування лікарських засобів, які використовуються в терапії дітей з кашлем.
65.Диференційна діагностика абдомінального болю у дітей. Тактика ведення хворого. Показання до консультування дитячим хірургом.
66.Блідість у дітей. Диференціальна діагностика та лікування захворювань та станів, які супроводжуються блідістю у дітей. Показання до консультації дитячим гематологом.
67.Невідкладна допомога при гострій кровотечі.
68.Лімфаденопатії у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Показання до консультації дитячим гематологом.
69.Диференціальна діагностика та лікування захворювань і станів, які супроводжуються гепатомегалією та спленомегалією у дітей.
70.Лихоманка у дітей. Види лихоманки. Диференційна діагностика захворювань, які супроводжуються лихоманкою у дітей. Тактика ведення хворого.
71.Показання до призначення антипіретиків в педіатрії. Невідкладна допомога при фебрильних судомах.
72.Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних екзантем у дітей. Тактика лікаря.
73.Клінічні ознаки, діагностика, невідкладна допомога при потраплянні стороннього тіла в дихальні шляхи у дітей.
74.Клінічні ознаки, діагностика, невідкладна допомога при укусах комах, змії у дітей.
75.Клінічні ознаки, діагностика, невідкладна допомога при отруєннях лікарськими засобами, засобами побутової хімії у дітей.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

І. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1.Загальний аналіз крові
2. Загальний аналіз сечі
3. Аналіз сечі за Зимницьким
4. Аналіз сечі за Нечипоренком
5. Аналіз сечі на діастазу
6. Загальний аналіз калу
7. Білок крові та його фракції, гостро фазові показники
8. Глюкоза крові
9. Електроліти крові
10. Ліпідний профіль крові
11. Лужна фосфатаза крові
12. Трансамінази крові
13. Креатинін, сечовина крові
14. Загальний білірубін крові та його фракції, аналізувати криву Полачека
15. Коагулограма
16. Аналіз плевральної рідини
17. Аналіз синовіальної рідини
18. Загальний аналіз харкотиння

19. Загальний імунологічний профіль крові
20. Серологічні реакції при автоімунних захворюваннях
21. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
22. Променеве дослідження ЦНС, органів грудної та черевної порожнини, сечової системи.
23. Дослідження функції зовнішнього дихання
24. ЕКГ
25. Ендоскопічне дослідження бронхів
26. Ендоскопічне дослідження травного тракту
27. Ехокардіографія
28. Променеве дослідження кісток та суглобів
29. Променеве дослідження ЦНС
30. Туберкулінодіагностика
31. Фракційне дослідження шлункового соку, жовчі та pH-метрія шлунку

II. Медичні маніпуляції

1. Проводити реєстрацію ЕКГ
2. Проводити ін'єкції лікарських речовин
3. Вимірювати артеріальний тиск
4. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом
5. Виконувати плевральну пункцію
6. Виконувати штучне дихання, непрямий масаж серця
7. Визначати групи крові, резус-належність

III. Надання допомоги при невідкладних станах

1. Астматичний стан
2. Анафілактичний шок
3. Гостра дихальна недостатність
4. Гостра серцева недостатність
5. Напад пароксизмальної тахікардії
6. Морган'ї-Адамс-Стокс синдром
7. Гіпертензивна криза
8. Колапс
9. Гостра печінкова недостатність
10. Гостре ушкодження нирок
11. Шлунково-кишкова кровотеча

Перелік питань ОК 25.2 «Дитячі інфекційні хвороби»

1. Особливості інфекційного процесу та імунітету у дітей. Профілактика дитячих інфекційних хвороб (специфічна і неспецифічна). Організація профілактичних щеплень дітям.

2. Дифтерія. Етіологія, епідеміологія. Патогенез різних клінічних форм. Дифтерія мигдаликів. Клінічні форми. Ускладнення. Дифтерійний ларинготрахеїт. Дифтерія носа, ока, статевих органів, шкіри. Діагностика. Лікування дифтерії. Протидифтерійна сироватка, умови її ефективної дії, методика введення. Профілактика дифтерії.

3. Скарлатина. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація скарлатини. Клінічна картина типових і атипових форм. Ускладнення. Лікування. Профілактика.

4. Кір. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клініка типових та атипових форм. Ускладнення. Основні принципи лікування. Профілактика кору.

5. Краснуха. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика. Вроджена краснуха. Лікування. Профілактика.

6. Кашлюк. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Особливості коклюшу у дітей грудного віку. Ускладнення. Лабораторні методи діагностики. Етіотропна та патогенетична терапія хворих на коклюш. Профілактика.

7. Вітряна віспа. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина типових і атипових форм вітряної віспи. Ускладнення. Лікування, профілактика.

8. Оперізуючий герпес. Діагностика. Лікування.

9. Герпетична інфекція (простий герпес). Етіологія, шляхи зараження. Клінічні форми, діагностика. Лікування.

10. Паротитна інфекція. Етіологія, епідеміологія. Класифікація. Клінічна картина різних форм епідемічного паротиту (паротит, субмаксиліт, сублінгвіт, панкреатит, орхіт, менінгіт та ін.). Лікування. Профілактика.

11. Грип. Клінічний перебіг. Особливості у дітей раннього віку. Ускладнення, їх патогенез. Лікування. Профілактика.

12. Парагрипозна і респіраторно-синцитіальна інфекції у дітей. Особливості клінічних проявів. Лікування, профілактика.

13. Аденовірусна інфекція. Шляхи передачі. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лікування. Профілактика.

14. Ангіни у дітей. Етіологічні особливості залежно від віку. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Тактика ведення хворих на ангіни вдома.

15. Менінгококова інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні форми. Клінічна картина менінгококового менінгіту. Особливості перебігу у дітей 1-го року життя.

16. Менінгококцемія, клінічна картина. Лабораторна діагностика. Основні принципи лікування. Профілактика. Невідкладні стани при менінгококовій інфекції (септичний шок, набряк мозку), діагностика, лікування на догоспітальному етапі і в стаціонарі.

17. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія. Клінічна картина. Лабораторні методи діагностики. Основні принципи лікування.

18. Поліомієліт. Етіологія. Клініка. Лікування. Профілактика.

19. Ентеровірусна інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.

20. Шигельози у дітей. Захворюваність в різних вікових групах. Клініка, діагностика. Лікування. Профілактика.

21. Сальмонельози у дітей. Етіологія, патогенез. Клінічні форми. Лікування. Профілактика.

22. Ешерихіози у дітей. Етіологія. Клінічні особливості у дітей різних вікових груп залежно від збудника. Лікування. Профілактика.

23. Гострі кишкові інфекції у новонароджених. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Діагностика. Лікування.

24. Псевдотуберкульоз. Епідеміологічні особливості у дітей. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування, профілактика.

25. Ієрсиніоз кишковий. Особливості епідеміології у дітей різного віку. Патогенез. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.

26. Ротавірусна інфекція. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина. Лікування.

27. Вірусний гепатит А. Етіологія. Клінічна картина у дітей. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.

28. Вірусний гепатит В. Етіологія, патогенез. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лабораторна діагностика. Принципи терапії.

29. Особливості діагностики і перебігу вірусних гепатитів С, D, Е та інших у дітей.

30. ВІЛ-інфекція / СНІД у дітей. Епідеміологія. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

31. TORCH-інфекції: токсоплазмоз, краснуха, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція. Характеристика збудників, епідеміологія, патогенез вроджених та набутих форм, клінічні прояви залежно від шляху та термінів зараження. Лабораторна діагностика гострих, реактивованих та латентних форм. Принципи лікування та профілактики.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЗАСВОЄННЯ ЯКИХ КОНТРОЛЮЄТЬСЯ «Дитячі інфекційні хіороби. Виробнича лікарська практика (професійне навчання) дитячі інфекційні хвороби»

I. Аналіз лабораторних досліджень

1.Загальний аналіз крові

2. Загальний аналіз сечі

3. Загальний аналіз ліквору

4. Копрограма

5. Серологічні реакції при інфекційних захворюваннях

6. Бактеріологічне дослідження біологічних рідин та виділень

7. Імунологічні маркери інфекційних захворювань

8. Білірубін крові та його фракції

9. Лужна фосфатаза, тимолова проба, трансамінази крові

II. Надання допомоги при невідкладних станах:

1. Дифтерійний круп

2. Апное при кашлюку

3. Септичний шок при менінгококовій інфекції

4. Набряк-набухання головного мозку при менінгітах та енцефалітах

5. Ексикоз при гострих кишкових інфекціях

6. Ураження нервової системи при гострих кишкових інфекціях

11.Рекомендована література

Базова

1. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set (Nelson Pediatrics) 21st Edition by Robert M. Kliegman MD, Joseph St. Geme MD, 2020, 5932 p.

2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. видання. Наукові редактори перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. Київ: ВСВ «Медицина», 2019. Т.1-378с., Т.2- 426 с.
3. Педіатрія. Вибрані питання: навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ МОЗ України / В.С. Березенко, В.І. Боброва. Київ: Книга плюс, 2026. – 419 с.
4. Педіатрія: підручник для студ. вищих навч. закладів IVрівня акредит/ за ред. проф. О.В. Тяжкої.- Вид. 5-те виправ. та допов.- Вінниця: Нова Книга, 2018. -1152 с: іл.
5. **Педіатрія: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарєв [та ін.]; за ред. О. В. Тяжкої. – 4-е вид., випр. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 1151с.**
6. Педіатрія: національний підручник / За ред. проф. Т.О. Крючко, проф. О.Є Абатурова. – Київ: ВСВ «Медицина», 2015. – 206 с.
7. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. // За ред. М.Л. Аряєва, Н.В. Котової. – Одеса: ОНМедУ, 2014. – Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекції. Первинна медико-санітарні допомога. – 312 с.
8. Педіатрія: національний підручник. За ред В.В. Бережного. Том 1,2. -Київ, 2013.- Т.-1040 с., Т.2-1024 с.
9. **Невідкладні стани в педіатричній практиці : навч. посіб. для студ. вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Ю. В. Марушко, Г. Г. Шеф, Ф. С. Глумчер, С. М. Ярославська. – Київ: Медицина, 2016. – 400 с.**
10. Principles of Pediatric Nursing. Techniques for Medical Procedures and Manipulations. Edited by O.V. Tiazhka. AUS Medicine Publishing. 2016.- 144 p.
11. Інфекційні хвороби в дітей: підручник / С.О. Крамарьов та О.Б. Надрага, О.Р. Буц та ін.; за ред. проф. С.О. Крамарьова, проф. О.Б. Надраги. – 3-є вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2023. - 439 с. + 16 кол. вкл. **ISBN:** 978-617-505-938-8.
12. Інфекційні хвороби у дітей: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін., за ред. Л.І. Чернишової. — 3-є вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2021. – 1072 с. + 6 с. кольор. вкл. **ISBN:** 978-617-505-859-6.
13. Pediatric infectious diseases/ Edited by Prof. O.O.Kramarev and prof. O.B. Nadraga. – fourth edition. - AUS «Medicine», 2020, 240 p. **ISBN:** 978-617-505-807-7.
14. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book ® Atlas of Pediatric Infectious Diseases : пер. 3-го англ.. вид. : двомов. вид. / Керол Дж. Бейкер ; наук. ред. пер. проф. С.О. Крамарьов; пер. з англ. Л.В. Закордонець. – К. : ВСВ "Медицина", 2019. – 744 с. **ISBN:** 978-617-505-729-2.
15. Інфекційні захворювання у дітей в амбулаторній практиці лікаря: навчальний посібник / Крамарьов С. О., Виговська О. В., Воронов О. О., Євтушенко В. В., Кириця Н. С., Серякова І. Ю., Шадрін В. О.; за ред. проф. Крамарьова С. О. – 2-е вид., доповнене та перероблене. – Львів: Видавець Марченко Т. В., 2025. – 318 с. ISBN 978-617-8194-63-5
16. Інфекційні хвороби в дітей : підручник / С.О. Крамарьов та О.Б. Надрага, О.Р. Буц та ін.; за ред. проф. С.О. Крамарьова, проф. О.Б. Надраги. – 3-є вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2023. - 439 с. + 16 кол. вкл. ISBN: 978-617-505-938-8.
17. Інфекційні хвороби у дітей: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін., за ред. Л.І. Чернишової. — 3-є вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2021. – 1072 с. + 6 с. кольор. вкл. ISBN: 978-617-505-859-6.

18. Pediatric infectious diseases/ Edited by Prof. O.O.Kramarev and prof. O.B. Nadraga. – fourth edition. - AUS «Medicine», 2020, 240 p. ISBN: 978-617-505-807-7.

Допоміжна література:

1.Неонатологія: національний підручник / за ред. проф. Є.Є.Шунько. – К.: 2014. – Т.1. – 960с.

2. Пропедевтична педіатрія: підручник для студ вищих мед. Навч. закладів IV рівня акредит. / В.Г Майданник, В.Г.Бурлай, О.З.Гнатейко та ін. Вінниця: Нова Книга, 2018.- 872 с.

3. Пособие ИВБДВ (Интегрированное Ведение Болезней Детского Возраста), Всемирная Организация Здравоохранения, Департамент Здоровья и Развития, Ребенка и Подростка (CAH), 2000. – 202 с.

4. Сенаторова А.С. Сложный пациент в педиатрии. – Харьков,2012. – 383с.

5. Дудник В.М. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії / За ред. В.М. Дудник – 1-е видання. - Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 560 с.

6. Маніпуляції в педіатрії (показання та техніка виконання): навчальний посібник / Ю.В. Марушко, Т.В. Гищак, Ю.І. Тодика. Київ: ВСВ «Медицина», 2019.- 144 с.

7. Кардіологія дитячого віку: Навчальний посібник/ За редакцією Ю.В.Марушко, Т.В.Марушко. – Київ. - Хмельницький: ФО-П О.В. Сторожук. – 2018. – 528с.

8. Вибрані питання дитячої пульмонології (для сімейних лікарів). Клінічні рекомендації / Марушко Ю.В., Крамарьов С.О., Марушко Т.В.- Київ. - Хмельницький: ФО-П О.В. Сторожук. – 2017. – 148с.

9. Майданник В.Г. Клинические рекомендации по диагностике, лечению и профилактике витамин D-дефицитногорахита у детей –К., 2014.-58 с.

10. Майданник В.Г., Ємчинська Є.О. Клінічні настанови з діагностики та лікування позалікарняної пневмонії у дітей з позиції доказової медицини. –Київ. -2014. –43 с.

11.Майданник В.Г., Іванишин Л.М. Клінічні рекомендації з діагностики та лікування функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей. –Київ. –2013. –66 с

12. Хвороби системи крові та ендокринної системи. Педіатрія Навчальний посібник /В.М. Дудник, Г.І.Мантак, І.І.Андрікевич –Видання 4-те. –Вінниця : ФОП Рогальська І.О., -2016. –388 с.: іл.

13. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Ведення найбільш поширених станів у дітей віком до 5-тироків у контексті інтегрованого ведення хвороб дитячого віку»,2016.

14. Ghai. Essential Pediatrics. 9 edition.- 2019.-768 p. https://medical-downloads.com/ghai-essential-pediatrics-9th-edition/

15. Pediatric Emergency Medicine/Milton Tenenbein, Charles G. Madas. Fifth Edition. - 2019.- 972p.

16. Essential Neonatal Medicine. Sunil Sinha . Sixth Edition. - 2018.-395p.

17. Oxford Handbook of Neonatology. Grenville Fox. Second Edition.-2017.-575p.

18. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. – К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2019. – 712 с.

19. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за редакцією О.А. Голубовської. – 4-е вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2022. - 464 с. (кольорові). ISBN: 978-617-505-909-8.
20. Feigin and Cherry's Textbook of Pediatric Infectious Diseases, 8th Edition / James Cherry & Gail J. Demmler-Harrison & Sheldon L. Kaplan & William Steinbach & Peter J Hotez. - Philadelphia: Elsevier Saunders, 2019. – 3152 p. ISBN: 978-032-337-692-1.
21. Atlas of Pediatric Emergency Medicine, 3d Edition / Shah B.R., & Mahajan P, & Amodio J, & Lucchesi M(Eds.). - McGraw Hill, 2019. – 1136 p. ISBN: 978-1-259-86338-7.
22. Neonatal and pediatric respiratory care, 5th Edition / Brian K. Walsh. – Elsevier, 2018. – 736 p. ISBN: 978-0-323-47947-9.
23. Textbook Of Paediatric Emergency Medicine, 3rd Edition / Cameron, P. A., Browne, G., Mitra, B., Dalziel, S. R., & Craig, S. – Elsevier, 2019. – 688 p. ISBN: 978-070-207-305-2.

12. Інформаційні ресурси

1. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». НаказМОЗ 10.05. 2018 No 868. Випуск десятий. https://moz.gov.ua/uploads/1/5052-dn_20180510_868_dod_2.pdf
2. Оказание стационарной помощи детям. Руководство по ведению наиболее распространенных болезней детского возраста. Второе издание. ВОЗ. 2013.-438с. https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/81170/9789244548370_rus.pdf;jsessionid=11382A33CC76E907288CFF2A700F3863?sequence=7
3. ВОЗ Україна https://www.who.int/countries/ukr/ru/
4. ВОЗ. Здоровье матерей, новорожденных, детей и подростков https://www.who.int/maternal_child_adolescent/documents/atoz/ru/
5. Гемофілія. Клінічна настанова ,заснована на доказах. 2016 https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/images/dodatki/KN/KN_Gemof.pdf http://www.uapravo.net/akty/postanowa-resolution/akt3dndi3a/index.htm
6. Наказ МОЗ №225 від 28.03.2014 р. «Початкова, реанімаційна і після реанімаційна допомога новонародженим в Україні» http://document.ua/pro-zatverdzhennja-ta-vprovadzhennja-mediko-tehnologichnih-d-doc190536.html
7. **Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Респіраторний дистрес-синдром у передчасно народжених дітей»** НАКАЗ МОЗ № 873 05.05.2021 https://moz.gov.ua/uploads/6/30445-dn_873_05_05_2021_dod.pdf
8. Наказ МОЗ України від 29.01.2013 № 59 "Про затвердження уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги дітям із захворюваннями органів травлення" http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20130129_0059.html
9. Наказ МОЗ України № 85 від 11.02.2016 р.Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гострий риносинусит». https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2016_85_GRS/2016_85_YKPMD_GRS.pdf

10. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям, хворим на ювенільній артрит. Наказ МОЗ № 832 від 22.10. 2012.
https://ips.ligazakon.net/document/view/MOZ16856?an=31
11. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 30.12.2015 № 916. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію» http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/aa/16/pdf16-3/46.pdf
12. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 08 жовтня 2013 року № 868 Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізлваної медичної допомоги. Фрагмент: Первинна медична допомога. Бронхіальна астма у дітей.
https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2013_868BA_dor_dit/2013_868_ykpmd_BA_dity.pdf
14.Наказ МОЗ України 02.11.2015 № 709 Уніфікований клінічний протокол первинної і вторинної медичної допомоги «Залізодефіцитна анемія».
https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2015_709_ZDA/2015_709_YKPMD_ZDA.pdf
15. Календар профілактичних щеплень в Україні.- Наказ МОЗ України №595 від 16 вересня 2011 року (із змінами) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1159-11#Text
16.Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 "Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні" https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-18052018--947-pro-vnesennja-zmin-do-kalendarja-profilaktichnih-scheplen-v-ukraini
17. Наказ МОЗ України від 11.10.2019 № 2070 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні та Переліку медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1182-19#Text
18.Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям із хронічним вірусним гепатитом В. Наказ МОЗ №59 від 29.01.2013
http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20130129_0059.html
19.Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям із хронічним вірусним гепатитом С. Наказ МОЗ №59 від 29.01.2013 р.
http://old.moz.gov.ua/docfiles/dod59_1_2013.pdf
20 .Протокол лікування менінгококемії у дітей. Наказ МОЗ України від 12.10.2009 № 737 www. https://www.moz. gov.ua/ua.
21.Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах грип та гострі респіраторні інфекції.https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2014_499_GRYP/2014_499AKN_GRYP_GRI.pdf
22.Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям грип – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16.07.2014 р. № 499.
https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2014_499_GRYP/2014_499YKPMD_GRI.pdf
23.Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної і третинної медичної допомоги дітям ВІЛ інфекція – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24.02. 2015 р. № 92
https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2016_449_Prof_VIL/2016_449_YKPMD_Prof_VIL.pdf

24.Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку. Наказ МОЗ України12.05.2016 №438
https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_438_ykpmd_ivhdv.pdf
25. Протокол надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби. (COVID-19) Наказ МОЗ України від 02.04.2020 No 762 в редакції 20.11. 2020 No 2693, з змінами від 06.04.2021 № 638. https://moz.gov.ua/uploads/5/27349-dn_2693_20_11_2020_dod.pdf

cdc. gov
who. org
nice. org. uk
moz. gov. ua